

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
LJUBLJANA,
KNAJLEVA ULICA ŠTE. 1
TELEFON 31-22 do 31-26
ROKOPISI SE NE VRACAJO
KRAJA VSAK DAN RAZEN
PONEDELJKA

SLOVENSKI POROČEVALEC

INSERATNI ODDELEK
LJUBLJANA,
SELENBOGOVA ULICA ŠTE. 3
TELEFON 38-32, 38-33
POSTNI CEKOVNI RACUN
V LJUBLJANI ŠTE. 11.739
OGLASI PO CENIKU
MESEČNA NAROČNINA
40 DIN

Ljudstvo Julijske krajine je neomajno v borbi za združitev z brati v svobodni Jugoslaviji

Nad 12.000 Slovencev in Italijanov je v Kopru manifestiralo za priključitev k Jugoslaviji

Trst, 26. februarja
Preko 12.000 Slovencev in Italijanov je preteklo nedeljo v Kopru z močeno manifestacijo potrdilo zahteve vseh slovenskih in italijanskih ljudskih množic Julijske krajine po priključitvi vse pokrajine s Trstom v Jugoslavijo ter obsodilo vse poizkuse, da bi internacionalizirali Trst.

Ljudstvo je manifestiralo v dolgem sprevodu skozi glavne ulice mesta. Na čelu so nosili slike maršala Tita in tov. Kardelja, ki jima je sledilo nesteto slovenskih, jugoslovanskih in italijanskih zastav ter transparentov. Koloni iz Ankarane so nosili napis: »Hočemo Tita, ki nam prinaša agrarno reformo!« Večina ostalih napisov pa je izražala željo in zahtevo po priključitvi Julijske krajine in Trsta k Jugoslaviji; vsi so naglašali bratstvo slovenskega in italijanskega naroda Julijske krajine, skovano v skupni borbi proti fašizmu. Koprčani so razobesili s svojih hiš in oken italijanske zastave z rdečo zvezdo kljub pretnjam italijanske reakcije, ki jih je silila, naj ne sodelujejo pri manifestaciji.

Manifestanti so se zbrali na Glavnem trgu, kjer jih je nagovoril tov. Jugac in poudaril skupno borbo slovenskega in italijanskega ljudstva za skupne cilje, za ljudsko oblast.

Tov. Petrovšek je zavrnil poizkuse, da bi internacionalizirali Trst, ter je navedel razloge, zakaj ljudstvo Julijske krajine odlikanja vse te predloge in ker zahteva priključitev Trsta in sploh vse Julijske krajine k Jugoslaviji kajti ono hoče biti samo gospodar na svoji zemlji.

Spomenica slovenskih duhovnikov Julijske krajine mednarodni komisiji

Kakor poroča »Primorski dnevnik«, so slovenski in hrvaški duhovniki na Primorskem te dni sestavili in podpisali spomenico z namenom, da jo izroče zavezniški komisiji, ki naj določi etnografsko mejo med Jugoslavijo in Italijo. Duhovniki terjajo v spomenici, naj se vsa Julijska krajina s Trstom priključi Jugoslaviji. Svojo zahtevo utemeljujejo zlasti z dvema dognanjima. Predvsem je Italija dokazala, da ni bila sposobna pravično rešiti manjšinskega vprašanja, razen tega pa je Primorska nedeljavna enota, ki spada k svojem zaledju. Zato naj se vsa Primorska priključi k Jugoslaviji, ki bo pravično rešila vprašanje italijanske manjšine in omogočila blagostanje v deželi.

Spomenica je kratka, a jedrnata in jasna ter se glasi:
»Slovenski in hrvaški duhovniki na Primorskem izjavljamo ob prihodu mednarodne zavezniške komisije:

Duhovniki najprej ugotavljamo, da nas je malo, ker nas je Italija v 25 letih preganjanja in sistematičnih izgonov reducirala na minimalno število.

Velike demonstracije v Kobaridu proti kršitvi osnovnih ljudskih pravic

Dne 26. februarja so bile v Kobaridu velike demonstracije ljudstva pred sedežem okrajnega guvernerja zasedbene vojaške uprave. Množica je demonstrirala proti civilni policiji, v kateri so po večini bivši fašisti in kolaboracionisti in ki so jo zasedbene oblasti razporedile skoraj po vseh vaseh. Množica je zahtevala zaščito civilnega prebivalstva pred napadi fašističnih elementov v Breginjskem kotu ter demonstrirala proti vsiljevanju italijanskega pouka v slovenskih

Tov. Franc Stoka je opisal borbo slovenskega in italijanskega ljudstva na tem ozemlju ter zavrnil poizkuse reakcije potvarjati resnico.

Nato je spregovorila vdova, katere mož in sin sta padla kot partizana, in ki je s preprostimi besedami naglasila, da so primorski sinovi padli in se borili za Jugoslavijo in da mora za to postati to ozemlje Jugoslovansko.

Nekaj tovariš iz Turina, ki je bil komandant partizanske divizije, je pozdravil zbrano množico z besedami: »Bodite prepričani, da so vsi pravi italijanski antifašisti z vami. Ni je sile, ki bi mogla ustaviti ljudstvo na poti napredka.«

Italijanski garibaldinec iz Izole je zagotovil, da nadaljujejo vsi italijanski tovariši, ki so se skupno z Jugoslavo borili proti fašizmu, borbo za dokončno priključitev Julijske krajine in Trsta k Jugoslaviji.

Na koncu je bila sprejeta z velikim odobravanjem resolucija, namenjena mednarodni komisiji za določanje etnografske meje med Jugoslavijo in Italijo.

S to manifestacijo je pokazal tudi Koper, kjer skuša italijanska reakcija z vsemi sredstvi ohraniti svoje položaje in izzvati incidente med prebivalstvom ter ljudsko oblastjo in Jugoslovansko armado, da stoji na strani istrskega ljudstva v borbi za njegove pravice in za priključitev k FLRJ. Manifestacija v Kopru je jasen dokaz pripravljenosti istrskega ljudstva boriti se za Jugoslavijo in za cilje, za katere je dala ogromne žrtve v dobi fašizma in narodno osvobodilne borbe.

V vseh štirih škofijah ni nobene župnije, kjer bi bili izključno italijanski verniki, pač pa je ogromna večina župnij z izključno slovenskim prebivalstvom. Število župnij z italijansko večino je minimalno. Stoletna izkustva z Italijo so dokazala, da Italijani niso sposobni rešiti manjšinskega vprašanja v krščanskem smislu, ker so naravno nagnjeni k nasilnemu potujčevanju. Zato so izgubili pravico do nadaljnega upravljanja teh dežel.

Ugotavljamo nadalje, da je Primorska nedeljavna enota, da spadajo obrežni kraji k zaledju in zaledje k obrežju. Vsakršna delitev bi bila v vseh ozirih škodljiva.

Primorska spada torej k Jugoslaviji, ki v ustavi jamči italijanski manjšini avtonomne kulturne in narodnostne pravice, s čimer bo odpravljen stoletni boj na tem ozemlju.

Če hoče komisija zagotoviti Primorski mir in gospodarsko blagostanje, naj zunanji ministrom predloži rešitev: Celokupna Primorska se priključi federativni Jugoslaviji!

Solah in proti odpušljanju slovenskih antifašističnih učiteljev, posebno se, ker je zasedbena vojaška uprava v zadnjih dneh suspendirala učiteljevo Pavlo Mislavič z Idrijskega in dala aretirati učitelja Danila Rajca iz Breginje, ki sta bila oba znana kot dosledna antifašista. Množica je manifestirala obenem za svobodo zborovanja ki ga zasedbena policija omejuje s svojevoličnim določanjem časa za vsako zborovanje ali sestanek.

Demonstracije so se začele okoli

10. dopoldne, ko so se vsule množice iz vseh okoliških vasi v sprevodih v Kobarid. Vsaka vas je imela svoje zastave in transparente ter zahtevala vrnitev ljudskih pravic in protestirala proti vedno hujšemu preganjanju. Zasedbena vojaštvo je zastražilo vsa pota v Kobarid, da prepreči demonstracije. Vojaki so z nasajenimi bajoneti razganjali množico, ki se pa ni dala prestrašiti in je predrla vojaški kordon. Ob tej priliki so vojaki začeli streljati in pretepati. Enemu izmed demonstrantov so prebodli roko z bajonetom. Ogorčenje množice se je stopnjevalo, ko se je pojavila civilna policija. Ljudstvo je zahtevalo njeno takojšnjo odstranitev. Po dolgem prerivanju z vojaško policijo so množice prodrle na Trg svobode in s zbrale pred sedežem okrajnega guvernerja. Trg je bil poln demonstrantov, ki so od guvernerja zahtevali obnovo osnovnih demokratičnih načel s strani zasedbenih oblasti in policije.

Demonstranti so izvolili delegacijo, ki je odšla k guvernerju. Medtem ko je delegacija odšla k guvernerju, je tisočglava množica na trgu prepevala partizanske in narodne pesmi, vzklila maršalu Titu in zahtevala priključitev Julijske krajine k Jugoslaviji. Del demonstrantov je odšel pred župnišče ter demonstriral proti zločinu domobranskemu poročniku kaplanu Pontarju. Ljudstvo je zahtevalo, da naj se izroči sodišču, da ga obsodi za izvršene zločine. Policija je z naperjenimi puškami zastražila župnišče.

Po končanem razgovoru z guvernerjem je član delegacije Franc Ličan pojasnil množici potek pogajanj z guvernerjem ter dejal, da je guverner izrazil mnenju, naj bi se otroci v Solah v Julijski krajini učili tudi italijanščine, predvsem v onih krajih slovenskega ozemlja, ki meji na italijansko. Množica je z ogorčenjem vzklíkala: »Ne, mi hočemo samo slovenske šole!« Glede dovoljenj za zborovanja je guverner izjavil, da so dovoljena od 5. zjutraj do 22.30 po prejšnjem dovoljenju zasedbenih oblasti.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno razšli.

Ob koncu se je demonstracija razvila v splošno ljudsko manifestacijo za FLRJ. Manifestanti so prepevali partizanske in narodne pesmi po kobarških ulicah in se končno mirno raz

Delovno ljudstvo Jugoslavije je zavihalo svoje rokave

Maršal Tito je poklical z no-
voročno poslanico delovno ljud-
stvo vse Jugoslavije, naj stori
vse, da bo leto 1946. leto velikih
zmag v obnovi naše domovine.
S prav tisto gorečnostjo, s kakr-
šno sta ljudstvo in vojska v dobi
najhujših vojnih preizkušenj hi-
tela k napadu in zmagi, ne me-
neč se za ovire in žrtve, je de-
lovno ljudstvo Jugoslavije zdaj
v času obnove sledilo pozivu
svojega ljubljenskega maršala. De-
lovni človek v vsej Jugoslaviji
je zavihal rokave in odločno po-
pričjal z gorečo vnetjem povsod,
kjer je treba ne samo obnoviti,
kar je porušena, marveč proiz-
vedno stopnjati do predvoj-
nega stanja in še čez. Na delov-
ni človek hoče pomeriti svoje si-
le in sposobnosti z vrstniki ne
samo v istem podjetju, marveč
s tovariši in podjetji v najrazlič-
nejših krajih Jugoslavije.

Tako se zdaj po vsej domovini

in na vseh delovnih toriščih raz-
vija plemenito tekmovalnost, ki
daje delovnemu ljudstvu Jugo-
slavije od dne do dne vedno no-
va spravevala prav posebne do-
movinske ljubezni in požrtvoval-
nosti. Vodilni dnevniki Jugosla-
vije prinašajo dan na dan razve-
seljiva poročila o načrtih in uspe-
hih tekmovalnosti v posameznih
podjetjih. V Ljubljani pa smo
še posebej dobili vestnik Mest-
nega odbora Osvobodilne fronte
z naslovom »Tekmujmo«. Ta
vestnik nam bo od številke do
številke s stvarnimi podatki po-
ročil o uspehih tekmovalnosti v
naših krajih, o načrtih posameznih
sindikatoev in podružnic, pa tudi
o tekmovalnih načrtih naših že-
na, mladine, kmetovalcev in de-
lovne inteligence. Kakor za po-
poticno na naporno, a veselja
polno pot je v prvi številki na-
pisal uvodne besede naš pesnik
Oton Župančič, ki pravi:

Z ZAVIHANIMI ROKAVI

Nikdar še se ni pri nas opravljalo
delo s tolikim zaletom kakor od lan-
skega maja. Z zavihanimi rokavi, z
izpodreanimi krili se kosa moško in
hrsko, vse, kar je krepko in mlado,
hde bo prej. Kamor se ozreš, samo
radovoljno in zadovoljno tekmoval-
nost. Edinica poziva edinico, šola šolo, to-
varna tovarno, rudnik rudnik, kramp
rovčico, lopato, motiko. Vsa naša zem-
lja je v burnem gibanju, v pomlad-
nem kipenju. Ali se ne izklupeva z
vejo, katera bo nastavila več evetja,
da bo v jeseni bolj obložena s sad-
jem?

To mi je znamenje, da je prinesla
mnogo socialne misli med množico
naše mladine. Svoje čas mo-
reča naloga, preklestvo, ki se mu
skušaj izogniti, tlaka v službi tujega
gospodarja, ki ti sesa kri iz žil in iz-
zema soke iz mišic; danes prostovol-
no in radostno prevzeta dolžnost do
sebe, do svojcev, ki žive s teboj in
pudejo za teboj, blagoslov tebi in
tvoji hiši, tvojemu kraju in vsej do-
movini.

Danes pomeni uspešno tekmovalno

V TEKMI GRADIMO DOMOVINO

Minister za notranje zadeve
DRS tov. Zoran Polić je v
vodniku vestnika »Tekmujmo«
zadržal naslednje misli in ugotov-
itve:
Prvomajsko tekmovalnost nam po-
novno potrjuje velike spremembe, ki
se nastopile v naši državi po zmagi
narodno-osvobodilnega gibanja. V
veliki borbi je zmagovalo ljudstvo.
Ljudstvo si danes s hitro obnovo
ustvarja pogoje za nadaljnjo utrditve
svoje oblasti. Zato tekmuje, zato raz-
vija vse svoje sposobnosti, zato se od-
poveduje ugodij in samo graditi. S
tekmo, s plemenitim stremljenjem po
čin večjih uspehih se lahko gradi sa-
mo država, v kateri vlada ljudstvo.
Kajti za požrtvovalnost, za predanost
in odločnost, kakršno kažejo v tekmi
naši delavci, naše žene in mladina, je
potrebna posebna domovinska ljube-
zen, je potreben patriotizem, kakr-
šnega so sposobne samo množice de-
lovnega ljudstva. Ta patriotizem ni
nekaj novega, kar bi nastalo šele dan-
es, ko obnovljamo svojo domovino.
Zrastle je iz prvih borb naši parti-
zanov, iz vrst prvih naših aktivistov
in v kratkem času zajel vsa Jugosla-
vijo. Duh novega patriotizma je pre-
prijel vse narode Jugoslavije in jih
združil k skupnemu odporu proti

okupatorju. Tudi takrat smo tekmo-
vali. Tekmovali smo v borbi, v uspe-
hih na vojaškem in političnem polju,
v stremljenju, da čim več doprinese-
mo k uveljavitvi skupnosti naših narod-
ov, v prizadevanju, da naše narode
čimprej rešimo strašnega trpljenja.
Bila je tiha, nenapovedana tekma, v
kateri je vsak naših narodov doprine-
sel težak in krvav delež. Plemenita
tekma v borbi za skupni uspeh nas
je povezala v nerazdružno skupnost.
Toda kakor smo drago plačali svojo
zmag, z borbo in delom ne sme-
mo prenehati. Zato gradimo, za to ob-
navljamo, za to tekmuje v obnovi.
Danes govorimo o tekmi, danes si
tekme napovedujemo. Napovedujemo
si jih zato, ker delujemo na različnih
poljih javnega udejstvovanja, ker si
lahko panoge tekme izbiramo, in ker
so mnogovrstne panoge, v katerih je
treba udarniško zvišati uspeh. V pre-
teklosti je bila glavna nologa oboro-
žena borba in zato tudi tekma za čim
večji uspehi v borbi. In kakor je
prav oborožena borba spleta osnov-
ne vezi med našimi narodi, tako naj
današnja tekma te vezi samo še kre-
pi. Slovenski kmet, srbski delavec,
bosanski rudar in vsi drugi predstavi-
niki vseh naših narodov hočejo utrdi-
ti svojo oblast, hočejo storiti vse, ko-

NA VRATIH TRSTA

Od Triglava do Jadrana je zahteval plebiscit krvi primor-
skega ljudstva za priključitev k Jugoslaviji:
46.800 mrtvih, 7000 invalidov, 95.460 deportiranih,
19.357 požganih domov, 16.837 delno porušeni domov.

Tudi neposredna okolica f-sta ne
zaostaja. Nabrežja, Sv. Križ. Pro-
sek, Barkovlje, Kolonkovec, Kontov-
velj, Lonjer, Katinar. Povsod so rde-
če zvezde, ponori razsvetljeni, povsod
naša zastava, naslikana po zidovih,
vedelana v slavo. In povsod napis:
Hočemo Jugoslavijo! »Carnevalata«
imenujejo to italijanski reakcionarji.
Toda zadržanje naprednih Italijanov
jim je najboljši odgovor na to. Od-
govor so jim slavaloki okrog Tržica,
ki jih podira policija in za katere se
borijo tržaški Italijani, kot da bi njih
bodočnost bila odvisna od tega...
Vogilamo la settima repubblica...

Hočemo Jugoslavijo... Pa zakaj?
Na slavalokih je zapisano: toliko in
toliko žrtv smo imeli pod italijansko
okupacijo. Toliko smo dali, tako so
nas mučili... Končno, končno je ven-
dar tu odločilni trenutek: zdaj se mo-
ramo osvoboditi, moramo, za vsako
ceno! Toliko smo že trpeli, vse smo
dali, za nas ni več povratka, ki ni
namo več ničesar izgubiti, zato bomo
šli do zadnjega! Svoboda ali...!
Tako je rekel župnik na Katinari
angleški novinarki: »Mojo 90 letno
mater so tepili, dve nečakini so mi
umorili z mučenjem, sestra in jaz sva
bila v zaporih in koncentracijskem

taborišču. Kaj mislite, zakaj? Zato,
ker nas je rodila Slovenka. Zato, ker
hočemo Jugoslavijo!« — »In če ne
dobite?« — »Ne morejo prežeti na-
še stoletne borbe, ne morejo prežeti
naših žrtv in našega trpljenja; ne
morejo tepiti naših osnovnih člove-
ških pravic. Če jih ne dosežemo? Po-
tem bo ljudstvo vstalo kot en moč.
Nič ne bo mogel zadržati neomaj-
ne volje tega prekaljenega ljudstva!«

»In Italijani v Trstu?« je vprašala
novinarica. »Tudi njih velika večina
je z nami. Tudi oni so se borili za
ljudsko oblast. Vedo, da jim je ne-
kaj, ker vemo, da ni ljudstvo krivo
za zločine fašističnih nasilnikov. Tudi
oni so trpeli in šli smo skupno v bor-
bo...« In Italijani v Trstu? »Stari
delavec v ladjedelnicih Sv. Marka ji
je pokazal svojemu raztrganu srajco in
ji dejal: »Ali vidite? To imam po
35 letih dela. Svojo boljše suknjo sem
moral prodati, da mi žena ne umre od
gladu. Zato hočemo sedmo republiko.
Da nas reši sramote — sramote si-
rovaštva. Da nam vrne pravice, za ka-
tere je moj sin poginil v rižarni pri
Sv. Soboti.«

Ne, vsi ti napisi, vsi ti slavaloki,
to ni »Carnevalata«. Ali bi mogli osta-
ti na zidovih kljub vsem uradnim

likor zmorejmo s svojimi močmi, ker
vedo, da s tem utrjujejo temelje no-
ve države, svoje države.

Ko postavljamo pogoje tekmovalnosti
v industriji, kmetijstvu, gradnjah,
prosveti, političnem in drugem delu,
moramo imeti stalno pred očmi na-
men teh tekem. V nobenem primeru
ne smejo postati tekme same sebi na-
men. V nobenem primeru ne smejo
pomoči tekmovalnosti k izboljša-
nju položaja naše skupnosti, naše
nove, s krvjo obnovljene domovine
delovnega človeka.

Ker morajo naše tekme služiti tu-
di uveljavitvi bratske povezanosti naših
narodov, morajo biti resnično vse-
ljudske. Zato ne smejo sprejemati po-
goje za tekme in določati vrsto tek-
movalnosti samo forumi posameznih or-
ganizacij. Vse ljudstvo, vsi delavci po
oblasti, kmetje po vaseh, mladina v
solah, bore v brigadah morajo skup-
no razpravljati o tekmah, skupno
sprejemati obveze, ker samo tako bo-

O TEKMOVANJU V LJUBLJANI

je napisal daljši članek tov. Ser-
gej Kraigher, ki pravi, da bo tek-
movalnost preizkušnja in pregled,
koliko je prešlo v sleherni utrip
našega življenja spoznanje, da je
danes oblast v rokah ljudstva,
koliko smo prelomili s starim,
hlapečkim odnosom do dela.
Tekmovalnost bo mera naše za-
vestne discipline in požrtvoval-
nosti.

Kakor vsa naša domovina, stoji
tudi Ljubljana pred to preiz-
kušnjo. Svoj ponos in samozavest
mora odsej črpati v prekaljenju ob
naporih, ki jih terja ustvarjanje. Vnema, s ka-
tero so mladinske in sindikalne
organizacije po tovarnah kakor
ustanovitve OF in množične organi-
zacije po terenu sprejele tekmo-
valnost, da hoče Ljubljana z
vsemi silami in poletom sodelo-
vati v te bitki za uspešno izpol-
nitev obnove. Ostro pa si mora-
mo začrtati tiste naloge, ki jih
moramo izpolniti, če hočemo, da
bomo v delu za obnovo dosegli
najboljše rezultate.

Predvsem moramo dvigniti
vlogo sindikatov in njih pomen
v tovarnah in ustanovah ter
vključiti delavce in nameščence
k aktivnemu in iniciativnemu so-
delovanju pri reševanju nalog
tovarne ali ustanove. Vključiti
jih tudi moramo v politično in
kulturno-prosvetno delo na terenu
v svoji okolici ter v delo ljud-
skih oblasti.

Tudi v Ljubljani lahko skoraj
v vseh tovarnah ugotovimo že v
teku prvih tednov tekmovalnosti,
dvig delovne discipline, precej-
šnje štednjosti pri materialu in po-
večano storilnost dela. Vendar
so sindikati na množičnih usta-
novah še nerazgibani, čeprav ka-
žejo izkušnje iz drugih ustanov,
da lahko postanejo žarišče strok-
ovnega in političnega izpopolnje-
vanja kakor tudi žarišče borbe
proti birokratizmu, nove or-
ganizacije dela in podobnega.

V mnogih tovarnah in ustano-
vah ni sodelovanja z mladinskimi
odbori in ni pomoči mladini
pri izvajanju njenih obvez. Do-
čim so se žene s svojo delavno-
stjo in požrtvovalnostjo v Ljub-
ljani na terenu povsod uveljavile,
vidimo v tovarnah, da jih je
prav malo v sindikalnih odborih
in med zaupniki, čeprav v delu

uo res tudi vsi tekmovalci. Priprave za
tekme in ves čas med tekami mora
biti tudi čas za živo diskusijo o
pomenu tekem, o pomenu hitre, s
tekmo dosežene obnove, o pomenu tek-
em na področju vseh naših repub-
lik, o vlogi žrtv in samopremaga-
vanju v preteklosti, o heroizmu na-
ših borev partizanov, ki nam more-
jo biti vzorniki prav v sedanjih tek-
mah, o povezanosti in bratstvu naših
narodov. Če bomo tako pojmovali
tekme, če nam bodo tekme tako eko-
nomske, kakor tudi politično sred-
stvo za utrditve ljudske oblasti, za
utrditve skupnosti naših narodov, iz-
raz pravega patriotizma našega de-
lovnega človeka, potem smo lahko
pripravljeni, da bomo dosegli z njimi
veliko več, zmagamo na gospo-
darskem polju nad tistimi sovražni-
kom, ki nam je povzročil v bližini
preteklosti toliko gorja.

Zato tekmujejo, tekmujejo v ob-
novi, v industriji, v gradnji, v rudni-
kih, v tovarnah in solah, v mestih in
vaseh, na polju, v gozdu ali kjer koli,
tekmujejo v izgradnji in utrditvi no-
ve države svobodnih narodov, tek-
mujejo z zavestjo, da s svojo požrtvo-
valnostjo dopolnjujemo veliko zma-
go nad oboroženim sovragom, tek-
mujejo z zavestjo, da s tekmo gradi-
mo svojo domovino samo narodi, kjer
vlada ljudstvo.

prav nič ne zaostajajo. V mno-
gih podjetjih je še nezaupanje
med delavci in nameščenci, kar
je še vedno močna ovira za us-
pešno izvajanje načrta in za
splošno razgibanost v podjetju.
Prav v ognju tekmovalnega po-
leta mora izginiti to nezaupanje, ki
je dediščina preteklosti, saj se
bo v tekmovalnosti najbolj preiz-
kusila in pokazala vrednost vsa-
kega delavca in nameščence.

V Ljubljani je malo tovarn in
malo industrijskega delavstva.
Zato je naloga, da nadoknadimo
to s tem boljšo organizacijo in
primerno povezanostjo sindikal-
nih podružnic po četrtih ter s
temeljnim političnim delom.

OBNOVITVENO IN KULTURNO ŽIVLJENJE V RADGONSKEM OKOLISU

Za časa lanske fronte so zadnji fa-
šistični ostanki bruhali iz radgonskih
zidov granate na tukajšnje cestno
križišče. Bile so to poslednje salve —
oznanilo konca njihove tiranije in na-
šega suženjstva. Mnogo je bilo podrtij,
veliko ruševin. A mladina se je znašla
in si zavihala rokave: odstranene so
bile ruševine, vas osmarena, zidovi po-
pravljeni, strehe prekrita, iz dela in
znoja so rastle nove in popravljene
hiše.

Prešernova proslava je bila dobro
izvedena in prav tako dobro obiskana.
Teden dni pozneje je mladina upri-
zila Finžgarjevo »Razvalino življenja«.
Dvorana je bila tako natrpana, da
mnogo ljudi ni dobilo prostora. Ta
prireditve je odkrila: igralce-talente,
veliko potrebo prebivalstva po kul-
turno-prosvetni hrani in po zdravitvi
mladinskega doma z dvorano, primerno
za predstave in množična zborovanja.

POŽRTVOVALNOST, VESTNOST — NAPREDEK, BLAGOSTANJE!

nemških brezdomcev, ki se valijo da-
nes skozi Nemčijo: Skozi smrt in ru-
ševine, z golimi rokami je narod
vztrajal. Gorje, kdor se mu je upi-
ral! Tudi Mussolinijevo truplo, ki je
viselo na trgu Loreto v Milanu, je bil
tak memento. Eni so kričali in peli
»Giovinezza«. Drugi so se borili. In
še danes govori vsa Julijska krajina
in slovaloki in napisi, kaj hoče, potem
to ni prazna »carnevalata«. Za temi
simboli ni ne parad ne poze. Za temi
simboli je nešteto krvi in solza. Za te-
mi napisi je neomajna volja moč-
nih ljudskih množic. Hočemo Jugosla-
vijo!

IZ BORB NARODNEGA HEROJA JANKA PREMRLA - VOJKA

PRVEGA novembra 1942 je Vojko
izvedel z enajstimi tovariši eno naj-
slajnejših akcij, ki mu je prinesla
od strani sovražnika častni naziv:
partizanski general. Akcija se je iz-
vršila po pripovedovanju tovariša
Čuka Cirila iz Predgriz takole:

Vojko je zasnovan drzen načrt za
napad na italijansko postojanko, ki
je štela 150 mož, poleg teh še stra-
žarstvo z osmimi možmi. S to akcijo
je nameraval dobiti precej orožja,
kar mu je tudi uspelo.

Podnevi, opoldne, so se priplazili
v bližino postojanke, prestrigli dve
vrsti žičnih ovir in si s tem pripra-
vili pot za večerni napad. Pri tem
drznem delu jim je bila na veliko
pomoč — burja, ki je tisti dan »ju-
rišala« na — moč okoli trdnjav in

Uspehi — pobuda za nadaljnje delo

Prvomajsko tekmovalnost, ki se je
pričelo po vseh naših delavnicah, to-
varnah, podjetjih, uradih in ustano-
vah, nam jasno kaže združeni, moč-
ni delovni polet osnovnih ljudskih
množic naše mlade republike. Tek-
movalnost je preizkušnja in pregled
tega, koliko je prešla v zadnji utrip
našega življenja zavest, da je delo,
ki ga opraviš danes, resnično v korist
tebi samemu. Vsa naša domovina
nam daje zgled, kako je treba v
ustvarjalnem delu in požrtvovalnosti
dokazati tudi, da so nove oblike živ-
ljenja, nastale v narodno osvobodilni
borbi, nekaj, kar je tesno zraslo z
nami in postalo lastnina slehernega
delavca, kmeta in delovnega inteli-
genta.

Kamorkoli se ozremo in kjer koli
spremljamo delo, opazimo delovni
polet takšne vrste, ki je bil pri nas
doslej neznan. V Ljubljani lahko
skoraj v vseh tovarnah ugotovimo že
v teku prvih tednov tekmovalnosti
delovne discipline, precejšnjo štednjo
pri materialu in povečano storilnost
dela. Omenimo samo dve veliki ljub-
ljanski tovarni: tobačno tovarno in
papirnico. Vse, potem železnico,
delavce, električno cestno železnico,
tovarno Krisper, tovarno za klej. Še
marsikatero drugo podjetje v Ljub-
ljani bi bilo treba omeniti, ko go-
vorimo o tekmovalnosti. Tako so na
primer tudi ljubljanski vrtnarji sklenili,
da bodo vse leto delali v duhu tek-
movalnosti in tako dosegli še večje
uspehe kakor že lansko leto.

Namen tekmovalnosti je čim prej ob-
noviti domovino, doseči čim večjo
in čim boljšo proizvodnjo ter tako
dvigniti življenjsko raven slovenskega
naroda. Te poglavitne namene dose-
gajo po vsej naši domovini delavci
in nameščenci na najrazličnejše na-
čine. Trboveljski rudarji so na pri-
mer darovali 250.000 dinarjev za ob-
novo Zgornje Savinjske doline. V
tekstilni tovarni Medič-Miklavc v Me-
dvođah se vse tovarniške delovne
moči v tekmovalni izpopolnjevanje in
so proizvodnjo navzlic težavam glede
na predvojno že prekorčili za 10 od-
stotkov.

Maribor je napovedal Ljubljani
tekmovalnost. Ze s svojimi dosedanj-
mi uspehi v obnovi je dokazal, da
bo to mesto za Ljubljano resen tek-
mec. Uspehi mariborskih železniških
delavcev in tekstilnih tovarn so zna-
ni po vsej Jugoslaviji.

Te dni smo brali, da so slovenski
premogovniki v januarju presegli
predvojno proizvodnjo. S požrtvoval-
nim delom, so naši rudarji obnovili
rudnike, dvigali proizvodnjo iz me-
seca v mesec in s tem omogočili ob-
ratovanje naši industriji in našemu
prometu. S tem so naši premogov-
niki v največji meri sodelovali pri
gospodarski obnovi naše države, pri
urejanju in normaliziranju našega go-
spodarskega življenja in prispevali
časten delež za hitrejšo blaginjo de-
lovnega ljudstva.

Tudi v drugih ljudskih republikah
tekmujejo delavci in nameščenci,
mladina in vse prebivalstvo. Kako
široko možnost odpira to prvomaj-
sko tekmovalnost! Ni ga področja, kjer
bi ne bilo mogoče tekmovali. V vasi
Lozovik (oraški okraj) so, na primer,
ljudje sklenili, da bodo v okviru pr-
vomajskega tekmovalnega zgradili dve
šolski poslopji. Delavci paračinske
tekstilne tovarne so tri mesece tek-
movali s tovarno Tivar in so se pri
tem obogatili z mnogimi novimi iz-
kušnjami. Skopljanska tekstilna to-
varna Tulbeno je že v prvem tednu
tekmovalnega prekorčila normo za 3
do 5 odstotkov. Delavci so si posta-
vili za nalogo, da povečajo proizvod-
njo platna za 20 odstotkov in da isto-
časno zmanjšajo odstotek odpadkov
za 25 odstotkov. Z udarniškim delom
so popravili tri stroje za pranje in
beljenje, ki so že tri leta ležali ne-
izkoriščeni.

Drugi dan po akciji so Črnovrški
pripovedovali, da so en italijanski
poročnik in dva narednika padli v
— nezavest — in to iz strahu, ko jim
je bilo ukazano, naj gredo na pomoč
posadki pri »Mali peči«, ker so jo
napadli partizani.

Neki visoki častnik pa se je izra-
zil, da je ta več kot predrzen napad
mogel zasnovati in izvršiti le kak-
zelo dober general s pomočjo več sto-
tin izvežanih vojakov.

Izvršil pa ga je preprost sin pr-
morske zemlje z 11 tovariši, kateri
pa so imeli srce in pogum na prav-
nem mestu.

Namesto krogle — politični govor

»Jakec, vzemi zopet enkrat mitra-
ljev na ramos, mi je dejal Vojko, ko
sem se vrnil iz Jugoslavije, kamor
sem se bil šel zdraviti. Obledeli smo
bele obleke, si nataknili kapuce in
šli nad Idrijo. Na Marofu, kjer je
bila elektrarna in most čez Idrijo,
je bila posadka desetih mož. Nas je
bilo prav toliko. Dejali smo, da bi

Delavci in nameščenci strojne trak-
torske postaje v Crvenki so se odločili,
in obvezali, da bodo popravili in
usposobili 12 črpalk, 12 mlatilnih
strojev, 13 kosilnih strojev, 25 sejal-
nih strojev za žito, 23 sejal-
strojev za koruzo in 12 tehnične. Traktoristi so
sklenili, da bodo zgradili tri hišice na
vozovih, ki bodo v njih traktoristi po-
važivali, ter vozili hrano, orodje in po-
dobno. Neka brigada v Crvenki je
sklenila, da bo orala 12 ur brez iz-
mene. Brigadir se je obvezal, da bo
sam delal 16 ur na dan. Vsi trakto-
risti pa so se obvezali, da bodo nor-
mo prekorčili.

V ponedeljek je bil v Beogradu pr-
vi plemeniti sestanek osrednje upra-
ve delavcev in nameščencev grafične
industrije Jugoslavije, ki so mu pr-
isostvovali delegati vseh ljudskih re-
publik. Ko so razpravljali v zvezi s
tekmovalnostjo, so prišli do sklepa, da
morajo grafični delavci omogočiti iz-
dejanje čim cenejših knjig za široke
množice našega ljudstva.

Mladina Timoškega okrožja se je v
okviru prvomajskega tekmovalnega od-
ločila, da bo naučila brati in pisati
940 nepismenih mladincev in mladink,
da bo dala vsak dan 560 mladincev,
ki bodo popravljali pota, da bo ob-
iskovalo razne tečaje 460 mladincev,
da bodo v 78 vaseh odprli knjižnice,
v 30 vaseh pa, kjer knjižnice že ob-
stojajo, bo povečala število knjig za
40 odstotkov. Srednješolska mladina
bo povečala svoje uspehe pri učenju.
Mladinci zaječarske kurilnice bodo
delali 3 tisoč prostovoljnih ur za po-
pravo lokomotiv.

Čevljarska zadruga Ilinden v Oh-
ridu si je postavila kot prvomajsko
nalogo, da bo imela tečaj za zadr-
garje, na katerem bo usposobljenih za
krojenje 16 članov. Zadruga se pri-
pravlja, da bo tekmovala v štednji z
materialom, s čevljarsko zadrugo v
Velesu kot tudi z nekaterimi zasebni-
mi čevljarji.

Okrožni ljudski odbor v Kruševcu
je podvzel vse ukrepe, da se bo pra-
vočasno pričela pomladna setev v
vsem okrožju. Okrožni odbor je že
dobil potrebna semena.

Tovarna volnenih tkanin v Oroslav-
lju v Hrvatski je pozvala na tekmo-
vanje tovarne v Zaboku in Krajini.
Tovarne bodo tekmovali v proizvod-
nji tkanin najboljšje kakovosti in v
količini proizvedenega blaga.

Vse električne centrale v Makedo-
niji je pozvala prilipska električna
centrala na tekmovalnost. To tekmo-
vanje bo sestajalo v popraviljanju po-
kvarjenih strojev in orodja kot tudi
v čiščenju. Pri tekmovalnosti bodo gle-
dali na to, da bodo na minimum
zmanjšali vse defekte, zmanjšali iz-
ostanke z dela ter dosegli čim večji
prihranek pogonskega materiala. Tek-
movalnost bo obsegala tudi borbo proti
spekulaciji, črni borzi, tatvini, biro-
kraciji, sabotaži in korupciji. Ta tek-
movalni načrt prilipske električne
centrale so sprejele vse sindikalne po-
ružnice v Makedoniji.

Državno petrolejsko podjetje Jugo-
petrol in pozvalo na tekmovalnost
državna podjetja DASP in Detrans.
Tekmovalnost obsega: zmanjšanje pre-
voznih stroškov, zmanjšanje porabe
goriva in mazila pri motornih vozilih
ter zmanjšanje okvar na vozilih. Tek-
movali bodo tudi za izboljšanje no-
tranje organizacije in ekspektivnosti,
v kulturno-prosvetnem delu in v ja-
čanju delovne discipline.

Delo, ki ga opravljajo delavci in
nameščenci in vsi delovni ljudje Ju-
goslavije, je nujno že moralo obro-
diti lepe sadove, ki jih že uživajo vsi
narodi Jugoslavije. V primeri z dru-
gimi deželami se je v Jugoslaviji že
občutno dvignil življenjski standard.
Še bolj pa bo to videti v letošnjem
letu obnove.

Silni delovni polet vseh delovnih
ljudi Jugoslavije nam vsekar jama-
či, da bo letošnje prvomajsko tekmo-
vanje nagrado z največjimi uspehi
na vseh področjih našega življenja.

bilo bolje, če bi nas bilo več. Vojko
pa je odvrnil, da nas je še tako pre-
več, bo kakšen še padel, ko nas je
toliko.

Neopaženo smo prišli do postojan-
ke. Nato po stopnicah do elektrarne
in lesene barake. Ker smo videli, da
jih je nekaj šlo v gostilno, smo po-
čakali, da so se vrnili, tako da so
bili vsi lepo skupaj v baraki. Z Voj-
kom sva se priplazila po trehuhu do
vrat, on s puško, jaz z mitraljezom.
Straže se nam ni posredilo na tistem
razorožiti, tako da smo morali stre-
ljati nanjo.

Nato mi Vojko ukaže: »Sedaj kar
skozi vrata!« Spustil sem tri rafale
v barako. Vojko je med tem razbil
vrata kar s puškinim kopitom, nato
smo v treh planili v notranjost.

»Arrendetevič!«, zaklicke Vojko. Vsi
takoj roke v zrak, mi pa poborem
vsem desetim orožje. Zaplenili smo
težko »Bredo«, puške, municijo, bom-
be itd.

Nato je imel Vojko še političen go-
vor. Tu da nimajo nič opraviti in
da jih bo vse postrelili.

Vsi so se tresli od strahu, ker so
pričakovali, da jih bo dal Vojko zdaj
pa zdaj vse postreliti.

»Če boste še kdaj streljali na nas,
vas bomo kaznovali«, je dejal Vojko.
»Mi nismo vaši in vi ne naši. Tu
nimate prav nič opraviti. Vsa na
svoje, pa bomo prijatelji. Sedaj pa
se ne smete ganiti iz barake pred
dnevom. Lahko mirno spite, dames
nas ne bo več.«

Zaklenili smo jih v barako, prere-
zali telefon in odšli nazaj v hrib —
obloženi s plenom.

Iz »Primorskega dnevnika«.

S procesa v Nürnbergu:

Zločini proti človečnosti

Sovjetski tožilec Smirnov: „Grožnja smrti je stalno lebdela nad prebivalstvom zaslužnih držav“

Nürnberg, 27. febr. (Tass.) Na večernem zasedanju sodišča 25. februarja je sovjetski tožilec Smirnov prečital dokazno gradivo o zločinih Hitlerjevcev proti človečnosti. Smirnov je dejal:

»Zločini proti človečnosti in ostali zločini fašistov so delo zločinškega duha fašizma in njegove strašne želje, da bi si pridobil z razbojniškim zasluževanjem vseh držav na zapadu in na vzhodu premoč nad vsem svetom, da bi ga podjarmil in v množicah iztrebil ljudi.

Hitlerjevski zločini so plemiško in hladnokrvno poniževali svoje žrtve, da bi v njih ubili človeško dostojanstvo. Svojim žrtvam so prepovedali govoriti in čitati v njihovem materinskem jeziku. Ljudi so nasilno odpeljali iz njihovih hiš, proč od družin in jih premeščali iz rodni krajev v kraje, ki so bilo oddaljeni mnogo sto kilometrov. Nemci so se posmehovali čustvom svojih žtev, jih žalili in končno umorili.

Sovjetski tožilec je prebral izpovedbe priči, iz katerih je razvidno, da so mnoge osebe, ki so se po čudežu rešile iz rok Hitlerjevcev, pretrpele duševne pretrese, od katerih si ne bodo nikdar več opomogle. Nemški fašistični zločini so uničili njihova življenja. Tožilec je nadaljeval:

»Grožnja smrti je stalno lebdela nad prebivalstvom zaslužnih držav. Takoj, ko so Nemci zasedli tuj ozemlja, so začeli sejati smrt.

Nato je prebral zapoved obožencov Rosenberga, ki je sestavljena iz petih odstavkov. Trije odstavki se začnejo z besedama »Smrtna kazen«. S to odredbo je Rosenberg postavil izven zakona prebivalstvo zasedenih ozemelj. Vaki osebi, ki se je postavila po robu zastopnikom nemške vojske, policije, državnemu aparatu ali sploh vsakemu Nemcu, je pretila smrt. Odstavek 2. predpisuje smrtno kazen za osebe, ki jim je kaj znanega o »zločinu«, nastalih v odstavku 1, a o tem ne obvestijo nemških oblasti. Odstavek 3. določa smrtno kazen za vse osebe, ki so po Rosenbergovih besedah »podelila mišljenja, čeprav zakon za to ne določa smrtnih kazni. Rosenberg je za take primere predpisal smrtno kazen celo za tiste, ki niso bili polnoletni. V odstavku 4. je rečeno, da se morajo vse osebe, ki jim ne more soditi vojni sodišče, pripeljati pred posebno sodišče, ki bo izrekel nad njimi smrtno obsodbo. Hitlerjevci se niso obotavljali objavljati takšnih zakonov.

Sovjetski tožilec je govoril o poročilu jugoslovanske vlade, da je zavolevale poleg 250.000 Jugoslovancev, ki so padli v borbah, ubili najmanj pol milijona ljudi, po večini žene, otroci in stareci, da so v 4 letih okupacije iztrebili Nemci skoraj 14% prebivalstva Jugoslavije, ki je šlo 15 milijonov ljudi.

V poročilu češkoslovske vlade, ki je bilo prebrano na prejšnji razpravi, je navedena izpovedba bivšega pomočnika šefa češkomoravskega protektorata Karla Franka, ki je izjavil, da so Nemci izdelali načrt za nasilno razselitev vseh Čehov in za nemško kolonizacijo Češkoslovaške. Hitlerjevski zločini so sklenili za do tega cilja, da ne bodo izbirali sredstev.

Nato je sovjetski tožilec govoril o Poljski. Poudaril je, da je bilo glavno orodje nemške politike za iztrebljenje slovanskega prebivalstva lakota.

Ravnanje Hitlerjevskih zavojalcev na okupiranih ozemljih Sovjetske zveze dokazuje še večje barbarstvo.

Nacistična zverstva v Jugoslaviji

Nürnberg, 28. febr. Newyorški radio poroča:

Na zasedanju sodišča v Nürnbergu dne 27. februarja je sovjetski tožilec navajal dokaze o nacističnih zverstvih v Jugoslaviji. Pri ujetih vojakih so zaplenili fotografije, ki kažejo take zločine in zverstva nemških vojakov, da so se prisotni zgrazlali in jih niso hoteli gledati. Na neki sliki je videti nemške vojake poleg trupla bosanske učiteljice Darinke Stanić, ki so jo obesili, ker se je pridružila narodno osvobodilnemu gibanju, poleg nje pa je truplo otroka, čigar glava je popolnoma zdrobljena. Ni mogoče opisati strašne slike, na kateri se vidi, kako žo svinje trupla dveh moških, neke žene in nekega otroka.

Nekaj nacističnih poglavarjev, ki sedijo sedaj na zatožni klopi v Nürnbergu, ni moglo gledati te slike, kakor tudi ne slike, kako gledajo nemški vojaki pse volčjake, ki žo truplo nekega Jugoslavana.

Ubijalec sovjetskega kapetana oproščen

Dunaj, 28. febr. (Tass.) Ameriško vojaško sodišče na Dunaju je tri dni razpravljalo o aferi častnika ameriške armade Dixona, ki je ubil sredi januarja kapetana Rdeče armade Vasilja Klementijeva in hudo ranil lajtnanta Petra Salnjikova.

Z dokazil in izjavami priči je bila krivda obožencev popolnoma dokazana. Dixon je hotel odstraniti iz vago na ameriškega vlaka St. Pölten sovjetske častnike in zahteval od Klementijeva, Salnjikova in Nikolaja Usarkova, da naj izstopijo iz vlaka.

Ko so hoteli sovjetski častniki ugoditi tej smešni zahtevi in je prošil Klementijev Dixona s pomočjo znakov, naj ustavi vlak, je pričel ameriški častnik streljati iz samokresa. Prvi strel je smrtno ranil kapetana Klementijeva, drugi pa je obtežil prsni lajtnanta Salnjikova.

Oboženci Dixon je priznal, da je hotel vreči sovjetske častnike iz vlaka, ki se je že pomikal in da je uporabil orožje, ubil Klementijeva in ranil Salnjikova, ni pa mogel navesti niti enega dejstva za obrambo svojega ravnanja.

Državni tožilec major ameriške armade Setton je bil mišljenja, da je obožba Dixona dokazana radi zlonamernega uboja in postopanja, kar je predvideno v § 92 in 93 ameriškega vojaškega zakona.

Po govoru branila so se sodniki umaknili k posvetovanju. Zvečer je na veliko presenečenje vseh nepristranskih udeležencev razprave — ameriško vojaško sodišče proglasilo ubijalca za nedolžnega in ga oprostil.

Bivši rumunski guverner

Besarabije pred sodiščem

Bukarešta, 28. febr. (Tass.) Sodišče je 22. februarja pričelo zasliševati vojne zločince, ki so delovali med okupacijo na ozemlju Besarabije in Sovjetske Ukrajine. Na zatožni klopi so bivši guverner Besarabije general Constantin Voiculescu in drugi.

Nemški teroristi in vohuni

v Rumuniji

Bukarešta, 28. febr. Policijski organi so izročili vojaškemu sodišču skupino nemških teroristov in vohunov, članov tako imenovane 2. skupine »Abwehrstelle« ter veliko količino municije, ki so jo odkrili v skladiščih v Bukarešti in drugih krajih. Šef skupine je Wilhelm Scheid, imenovan »Scherman«, je izjavil pri zaslišanju, daje imela ta teroristična skupina naslednje naloge: uničevanje prometnih sredstev, strojev in železniških naprav, telefonskih zvez,

Obsodba madžarskih revizionističnih stremljenj

Budimpešta, 28. febr. V parlamentu je komunistični poslanec Geza Lassonczy v imenu svoje Partije obsodil šovinistične in revizionistične izjave Dezse Sulyoka, ki je govoril na zadnji seji v imenu stranke malih posestnikov. Lassonczy je rekel: »Menimo, da so izjave poslanca Sulyoka neodgovorne in škodljive, smatramo jih za manifestacijo, ki globoko zadeva koristi ljudstva in narodnostnih manjšin na Madžarskem. Te besede prav tako ovirajo dobre odnose s sosednimi državami. Zaradi tega jih najodločneje obojamo in zaradi tega pozdravljamo v tisku objavljeno izjavo stranke malih posestnikov, ki se v ničemer ne sklada z neodgovornimi in škodljivimi izjavami poslanca Sulyoka.«

Nato je poslanec Lassonczy poudaril, da mora Madžarska pri izvrševanju reparacijskih obveznosti na pram Sovjetski zvezi, češkoslovaški in Jugoslaviji iti do skrajnih mej. Na ta način bodo lahko demokratične sile v inozemstvu videle, da obratovanje z zgrešeno preteklostjo in poudarjanje prijateljskih namerov do sosednjih držav niso samo prazne besede.

Poslanec Lassonczy je opozoril, da je do demonstracij fašistov na ulicah prišlo zaradi neodgovornega političnega nastopa primasa Mindszentyja. Duh Sulyokovega govora je prišel na ulico in pod pokroviteljstvom Mindszentyja pokazal svojo pravo

barvo. Stranke madžarske Narodne fronte neodvisnosti so se za časa volitev izrazile proti vmešavanju primasa v politiko. Lahko bi bilo pričakovati, da bi po vsem tem primas razumel, da priznica ni mesto za politično agitacijo in da naloga poglavarja madžarske katoliške cerkve ni, da bi bil zaščitnik reakcionarev in fašistov.

Mislím, da je prišel čas, da postavimo vprašanje, kaj namerava stotiti vlada, da onemogoči Mindszentyja pri kalenju miru in pri oviranju razvoja demokratične republike.«

Izmenjava prebivalstva med Češko in Madžarsko

Bratislava, 28. febr. Češkoslovaška delegacija s pomočnikom ministra za zunanje zadeve dr. Vladimírom Clementisom na čelu je sedaj v Budimpešti, kjer bodo zaključila pogajanja z madžarsko vlado in podpisali sporazum o izmenjavi prebivalstva med Češkoslovaško in Madžarsko.

Dr. Clementis v Budimpešti

Budimpešta, 28. febr. Pomočnik ministra za zunanje zadeve dr. Vladimír Clementis, voditelj češkoslovaške delegacije za pogajanja o izmenjavi prebivalstva v Budimpešti, je obiskal predsednika Madžarske Zoltana Tildyja in predsednika madžarske vlade Ferencza Nagyja.

Uspešno izvajanje agrarne reforme na češkoslovaškem

Praga, 28. febr. »Rude Pravos« naglašajo, da je bila že 10 mesecev po osvoboditvi na ozemlju Češkoslovaške izvedena agrarna reforma v smislu odredbe o zaplenitvi in naseljevanju. Na Češkem in Moravskem je bilo zaplenjeno 80.000 ha orne zemlje, od katere je bilo 70.000 ha že razdeljeno. Vsa ta zemlja je nekoč pripadala Nemcem. Od 360.000 ha zaplenjenih gozdov je polovico prevzela država v svojo upravo.

V obmejnih krajih je bilo zaplenjeno 1.500.000 ha nemških zemljišč in 750.000 ha gozdov. Od tega so že razdelili 1.100.000 ha 110.000 češkim kmečkim družinam iz notranjosti države. Tako je nastalo v obmejnih krajih 60.000 polnoma novih čeških kmečkih naselbin. Vsaka družina je prejela približno 10 ha orne zemlje. Ostanek

zaplenjenih zemljišč v obmejnih krajih bodo naselili z naseljenci in vojaki. Precejšen del zemljišč bodo pustili za razne javne namene.

Končno pripomnija »Rude Pravos«, da se je dodelitev te zemlje izvršila na dolgoročno odplačevanje, ki bo trajalo 18 let, v posebnih primerih pa tudi brezplačno.

Razvoj industrije

Praga, 28. febr. Minister za industrijo Bohumil Lausman je poudaril, da bo češkoslovaška industrija spomladi povišala svojo proizvodnjo. Tekstilna industrija je dobila toliko surovin, da ji zadostuje za 10 mesecev. Industrija kavčuka bo prav tako dobila potreben material. Češkoslovaške tovarne proizvajajo tedensko preko 100 železniških vagonov.

Enotna delavska fronta v Rumuniji

Bukarešta, 28. febr. Rumunski tisk objavlja naslednje uradno poročilo Centralnega komiteja Enotne delavske fronte:

»Centralni komite Enotne delavske fronte je razmotril vprašanje volitev odborov po podjetjih in ugotovila, da so te volitve ogromnega pomena za utrditev enotnosti sindikatov in enotnost akcije obeh delavskih strank.

Centralni komite Enotne delavske fronte poziva člane socialno-demokratske stranke in Komunistične partije Rumunije, da se na temelju sporazuma o enotni delavski fronti spopadajo glede vprašanja kandidatur, kakor tudi glede vseh ostalih vprašanj, ki se tičejo pravilne izvedbe volitev.

Rumunski rudarji poklonili vladí 112 tem premoga

Bukarešta, 28. febr. Rudarji iz rudnika »Georgij Dele« so podarili 112 tem premoga vladí Petra Groze, da bi na ta način izrazili priznanje za njeno skrb v prid delavstva.

Industrijskih objektov, petrolejskih zalog, električnih central itd.

Drugi terorist je Geier Anton, imenovan »Eger«. Vsi aretirani teroristi so že pred 23. avgustom 1944 dovršili poseben tečaj za izvajanje terorističnih dejanj. S pomočjo radijske postaje so vzdrževali zvezo z nemškimi vohunskimi središčem na Dunaju.

Iz izjave aretiranih je razvidno, da je bil 24. avgusta 1944. ves arhiv vohunske organizacije premeščen v Berlin, medtem ko so zlato, denar, ure in druge dragocene stvari razdelili agentom, ki so ostali v Rumuniji z nalogo, da nadaljujejo svoje teroristično delovanje.

Med aretiranimi teroristi so tudi bivši oficirji Deniknove vojske: Anton Nikolaevič Vikovski, Petar Pavlovski, tiskar iz Bukarešte, Eugen Džantemirov, Ilija Jošenko, Ibrim Kanonik in Grigorij Kolnikov.

Komedija Salassy

Budimpešta, 28. febr. Časopis »Madjar Nemzet« je objavil obširen članek z naslovom »Kakšno ravna sodišče, ki sodi Salassyja«, v katerem pravi: Madžarsko ljudstvo spremlja z vedno večjim nezadovoljstvom potek razprave proti Salassyju, ki traja že mesec dni. Proces je podoben cirkuški predstavi, ki bi je mogli imenovati »Komedija Salassy«. Zelim, da se ozračje sodne dvorane končno očisti vseh političnih klic, Salassyjeve krivde ne smemo obravnavati na osnovi raznih priči, ki so njegovi prijatelji in skušajo oprati Salassyja in same sebe. So še ruševine, razdrti mostovi, posmrtni ostanki padlih vojakov, vojni ujetniki, izseljenci, pokradene dragocene stvari in obubožana dežela. Vse to je že pričalo in tu besede niso več potrebne. Treba je pogledati samo na dejstva in na njihovi osnovi izreči obsodbo.

Sovjetsko ljudstvo se je sicer vrnilo k ustvarjalnemu delu, vendar ni zmanjšalo svoje skrbi za svoje oborožene sile. Moderna vojna temelji na čim tesnejšem sodelovanju vseh vrst orodij. Vojška, mornarica in letalstvo se medsebojno izpopolnjujejo ter podpirajo.

Ni dvoma, da bo združenost naših oboroženih sil v enem samem komandiratu pripomogla k utrditvi vojaške sile sovjetske države. Dejstvo, da je na čelu oboroženih sil veliki vojskovodja naše dežele, generalisim Stalin, je za naše ljudstvo in našo armado najtrdnjše jamstvo, da bodo naše oborožene sile tudi v bodoče v vsem vredne svoje socialistične domovine in svojega junaškega ljudstva.

Utrditev vojaške moči sovjetske države

Moskva, 27. febr. (Tass.) Časopis »Izvestija« je objavil ukaz Prezidija Vrhovnega sovjeta o izpremenitvi ljudskega komandirata za obrambo v ljudski komandiratu za oborožene sile, o ukinitvi ljudskega komandirata za vojno mornarico in o imenovanju generalisima Stalina za ljudskega komandirata oboroženih sil in vrhovnega komandanta sovjetskih oboroženih sil.

V zvezi s tem prinaša »Krasnaja zvezda« uvodnik, v katerem med drugim pravi: Sovjetsko ljudstvo se je sicer vrnilo k ustvarjalnemu delu, vendar ni zmanjšalo svoje skrbi za svoje oborožene sile. Moderna vojna temelji na čim tesnejšem sodelovanju vseh vrst orodij. Vojška, mornarica in letalstvo se medsebojno izpopolnjujejo ter podpirajo.

Čangčung, 27. febr. (Tass) Dne 26. februarja je načelnik glavnega stana maršala Malinovskega generalitajnt-procenko podal urednikom čangčungskih listov naslednjo izjavo: Ker se v kitajskem in ameriškem tisku pojavljajo razne netočne vesti, ki dajejo nepravilne slike zavlačevanju umika sovjetskih čet iz Mandžurije, objavlja glavni stan maršala Malinovskega naslednje pojasnilo:

Umik sovjetskih čet se je pričel že v novembru 1945, a se je nato vsled dveh zaporednih zahtev kitajske vlade prekinil in odložil na 1. februar. Dne 15. januarja se je umikanje sovjetskih čet pričelo znova in se nadaljuje še danes. Poudariti je treba, da je znaten del sovjetskih čet že zapustil Mandžurijo. Vsesakor se umikanje sovjetskih čet izvaja z veliko zaostrovanjem, to pa vsled tega, ker prihajajo kitajske vladne čete na ozemlje, ki so ga zapustile sovjetske čete, z izredno počasnostjo in veliki zamudami. Zaradi tega sovjetsko poveljstvo v mnogih primerih izpraznjenega ozemlja nima komu pustiti. Istočasno je treba tudi omeniti, da so lani jeseni kitajske oblasti ponovno predlagale sovjetski poveljstvu, naj se sovjetske čete ne umaknejo in počakajo na prihod kitajskih vladnih čet. Sovjetsko

Italijanski narod ima pravico, da sam odloča o svoji bodoči državni upravi

Rim, 28. febr. (Tass) Po podatkih rimskega tiska je ameriško ministrstvo za zunanje zadeve sporočilo italijanski vladi svoje mišljenje glede značaja, ki ga naj ima bodoča italijanska ustvodačna skupščina.

Po poročilu organa krščansko-demokratske stranke »Popolo« se v tem dokumentu zahteva, da »italijanska ustvodačna skupščina ne sme imeti ustvodačnega značaja«.

Italijanski tisk protestira zaradi takšnega vmešavanja. Združenih držav Amerike v notranje zadeve Italije.

»Unita« piše: »Naj bi bila to uradna nota ali prijateljski nasvet, vendar je ameriški korak poizkus neke tuje države, da se vmešava v zelo kočljivo zadevo ureditve vprašanja, ki se tiče izključno italijanskega naroda. Brez dvoma ima italijansko ljudstvo pravico svobodno izbirati obliko svoje državne uprave. Pogoj pripravlja ne zahteva, da mora biti hotenje italijanskega naroda pri tem podvrženo sankcijam kakršnekoli druge tuje države. Nasprotno, ideje, za katere se je borilo, in cela vrsta uradnih dokumentov mednarodne važnosti jamčijo pravico italijanskemu narodu, da ustvari svoje ustanove po svoji lastni želji. Italijanski narod mora sam ustvariti politično aparaturo, s pomočjo katere bo izražal svojo voljo. Kakršnekoli bi bile namere ameriškega ministristva, vendar je ta korak povzročil začudenje zaradi nepoklicnega vmešavanja v notranje zadeve naše države. Z velikim zanimanjem pričakujemo uradno reakcijo italijanske vlade.

»Avanti« pravi: »Ne želimo zmanjšati dolžnega spoštovanja napram Združenim državam Amerike in izjavljamo, da zavezniški nimajo nikakršne zveze z vprašanjem glede načina in obdelave vprašanja o naši državni ureditvi. Zavezniški so se obvezali, priznati italijanskemu narodu pravico, da si ustvari take ustanove, ki mu bodo najbolj ugodne. To pravico so omejili samo z enim pogojem, da si jih ustvari s pomočjo »utave«. Ta pogoj mi sprejememo. Vprašanje bo urejeno z ustavo. Na kakšen način in kdaj to se tiče samo italijanskega naroda.«

Milan, 28. febr. Kakor poroča dopisnik Reuterja John Marus, ni veliko izsledov za poboljšanje življenjskih pogojev v Italiji po težki zimi. Pomanjkanje kuriva v industriji se čuti

Podpis prijateljske pogodbe med Sovjetsko zvezo in republiko Mongolijo

Moskva, 28. febr. (Tass.) V času od 21. do 27. febr. so bila v Moskvi pogajanja med Stalinom, predsednikom sveta ljudskih komisarijev ZSSR in Molotovom, ljudskim komisarjem za zunanje zadeve ZSSR, na eni strani ter maršalom Čojbalzanom, ministrom predsednikom ljudske republike Mongolije na drugi strani.

Pogajanja so se 27. februarja končala s podpisom pogodbe prijateljstva in medsebojne pomoči med Zvezo sovjetskih socialističnih republik in ljudsko republiko Mongolijo. Istočasno je bil podpisan tudi sporazum o gospodarskem in kulturnem sodelovanju. Pogodbo in sporazum je podpisal s sovjetske strani Molotov, podpredsednik sveta ljudskih komisarijev in ljudski komisar za zunanje zadeve ZSSR, z mongol-

ške strani pa maršal Čojbalzan, ministri predsednik ljudske republike Mongolije.

Podpisu so razen tega prisostvovali s sovjetske strani še Lozovski, pomočnik ljudskega komisarja za zunanje zadeve ZSSR Ivanov, poslanik ZSSR v ljudski republik Mongoliji Kaganovič, trgovinski predstavnik ZSSR v ljudski republik Mongoliji Golumski, član kolegija ljudskega komandirata za zunanje zadeve ZSSR Tunkin, načelnik prvega oddelka za Daljni vzhod pri ljudskem komandiratu za zunanje zadeve ZSSR. S strani ljudske republike Mongolije so bili prisotni: Cedenbal in Ljubzan, ministrska podpredsednika, širerdb, ravnatelj državne mongolske univerze Sambu, poslanik ljudske republike Mongolije v ZSSR.

Utrditev vojaške moči sovjetske države

Moskva, 27. febr. (Tass.) Časopis »Izvestija« je objavil ukaz Prezidija Vrhovnega sovjeta o izpremenitvi ljudskega komandirata za obrambo v ljudski komandiratu za oborožene sile, o ukinitvi ljudskega komandirata za vojno mornarico in o imenovanju generalisima Stalina za ljudskega komandirata oboroženih sil in vrhovnega komandanta sovjetskih oboroženih sil.

V zvezi s tem prinaša »Krasnaja zvezda« uvodnik, v katerem med drugim pravi: Sovjetsko ljudstvo se je sicer vrnilo k ustvarjalnemu delu, vendar ni zmanjšalo svoje skrbi za svoje oborožene sile. Moderna vojna temelji na čim tesnejšem sodelovanju vseh vrst orodij. Vojška, mornarica in letalstvo se medsebojno izpopolnjujejo ter podpirajo.

Ni dvoma, da bo združenost naših oboroženih sil v enem samem komandiratu pripomogla k utrditvi vojaške sile sovjetske države. Dejstvo, da je na čelu oboroženih sil veliki vojskovodja naše dežele, generalisim Stalin, je za naše ljudstvo in našo armado najtrdnjše jamstvo, da bodo naše oborožene sile tudi v bodoče v vsem vredne svoje socialistične domovine in svojega junaškega ljudstva.

Zakaj se je zakasnil umik sovjetskih čet iz Mandžurije

Čangčung, 27. febr. (Tass) Dne 26. februarja je načelnik glavnega stana maršala Malinovskega generalitajnt-procenko podal urednikom čangčungskih listov naslednjo izjavo: Ker se v kitajskem in ameriškem tisku pojavljajo razne netočne vesti, ki dajejo nepravilne slike zavlačevanju umika sovjetskih čet iz Mandžurije, objavlja glavni stan maršala Malinovskega naslednje pojasnilo:

Umik sovjetskih čet se je pričel že v novembru 1945, a se je nato vsled dveh zaporednih zahtev kitajske vlade prekinil in odložil na 1. februar. Dne 15. januarja se je umikanje sovjetskih čet pričelo znova in se nadaljuje še danes. Poudariti je treba, da je znaten del sovjetskih čet že zapustil Mandžurijo. Vsesakor se umikanje sovjetskih čet izvaja z veliko zaostrovanjem, to pa vsled tega, ker prihajajo kitajske vladne čete na ozemlje, ki so ga zapustile sovjetske čete, z izredno počasnostjo in veliki zamudami. Zaradi tega sovjetsko poveljstvo v mnogih primerih izpraznjenega ozemlja nima komu pustiti. Istočasno je treba tudi omeniti, da so lani jeseni kitajske oblasti ponovno predlagale sovjetski poveljstvu, naj se sovjetske čete ne umaknejo in počakajo na prihod kitajskih vladnih čet. Sovjetsko

Italijanski narod ima pravico, da sam odloča o svoji bodoči državni upravi

Rim, 28. febr. (Tass) Po podatkih rimskega tiska je ameriško ministrstvo za zunanje zadeve sporočilo italijanski vladi svoje mišljenje glede značaja, ki ga naj ima bodoča italijanska ustvodačna skupščina.

Po poročilu organa krščansko-demokratske stranke »Popolo« se v tem dokumentu zahteva, da »italijanska ustvodačna skupščina ne sme imeti ustvodačnega značaja«.

Italijanski tisk protestira zaradi takšnega vmešavanja. Združenih držav Amerike v notranje zadeve Italije.

»Unita« piše: »Naj bi bila to uradna nota ali prijateljski nasvet, vendar je ameriški korak poizkus neke tuje države, da se vmešava v zelo kočljivo zadevo ureditve vprašanja, ki se tiče izključno italijanskega naroda. Brez dvoma ima italijansko ljudstvo pravico svobodno izbirati obliko svoje državne uprave. Pogoj pripravlja ne zahteva, da mora biti hotenje italijanskega naroda pri tem podvrženo sankcijam kakršnekoli druge tuje države. Nasprotno, ideje, za katere se je borilo, in cela vrsta uradnih dokumentov mednarodne važnosti jamčijo pravico italijanskemu narodu, da ustvari svoje ustanove po svoji lastni želji. Italijanski narod mora sam ustvariti politično aparaturo, s pomočjo katere bo izražal svojo voljo. Kakršnekoli bi bile namere ameriškega ministristva, vendar je ta korak povzročil začudenje zaradi nepoklicnega vmešavanja v notranje zadeve naše države. Z velikim zanimanjem pričakujemo uradno reakcijo italijanske vlade.

»Avanti« pravi: »Ne želimo zmanjšati dolžnega spoštovanja napram Združenim državam Amerike in izjavljamo, da zavezniški nimajo nikakršne zveze z vprašanjem glede načina in obdelave vprašanja o naši državni ureditvi. Zavezniški so se obvezali, priznati italijanskemu narodu pravico, da si ustvari take ustanove, ki mu bodo najbolj ugodne. To pravico so omejili samo z enim pogojem, da si jih ustvari s pomočjo »utave«. Ta pogoj mi sprejememo. Vprašanje bo urejeno z ustavo. Na kakšen način in kdaj to se tiče samo italijanskega naroda.«

Milan, 28. febr. Kakor poroča dopisnik Reuterja John Marus, ni veliko izsledov za poboljšanje življenjskih pogojev v Italiji po težki zimi. Pomanjkanje kuriva v industriji se čuti

Italijanski narod ima pravico, da sam odloča o svoji bodoči državni upravi

Rim, 28. febr. (Tass) Po podatkih rimskega tiska je ameriško ministrstvo za zunanje zadeve sporočilo italijanski vladi svoje mišljenje glede značaja, ki ga naj ima bodoča italijanska ustvodačna skupščina.

Po poročilu organa krščansko-demokratske stranke »Popolo« se v tem dokumentu zahteva, da »italijanska ustvodačna skupščina ne sme imeti ustvodačnega značaja«.

Italijanski tisk protestira zaradi takšnega vmešavanja. Združenih držav Amerike v notranje zadeve Italije.

»Unita« piše: »Naj bi bila to uradna nota ali prijateljski nasvet, vendar je ameriški korak poizkus neke tuje države, da se vmešava v zelo kočljivo zadevo ureditve vprašanja, ki se tiče izključno italijanskega naroda. Brez dvoma ima italijansko ljudstvo pravico svobodno izbirati obliko svoje državne uprave. Pogoj pripravlja ne zahteva, da mora biti hotenje italijanskega naroda pri tem podvrženo sankcijam kakršnekoli druge tuje države. Nasprotno, ideje, za katere se je borilo, in cela vrsta uradnih dokumentov mednarodne važnosti jamčijo pravico italijanskemu narodu, da ustvari svoje ustanove po svoji lastni želji. Italijanski narod mora sam ustvariti politično aparaturo, s pomočjo katere bo izražal svojo voljo. Kakršnekoli bi bile namere ameriškega ministristva, vendar je ta korak povzročil začudenje zaradi nepoklicnega vmešavanja v notranje zadeve naše države. Z velikim zanimanjem pričakujemo uradno reakcijo italijanske vlade.

»Avanti« pravi: »Ne želimo zmanjšati dolžnega spoštovanja napram Združenim državam Amerike in izjavljamo, da zavezniški nimajo nikakršne zveze z vprašanjem glede načina in obdelave vprašanja o naši državni ureditvi. Zavezniški so se obvezali, priznati italijanskemu narodu pravico, da si ustvari take ustanove, ki mu bodo najbolj ugodne. To pravico so omejili samo z enim pogojem, da si jih ustvari s pomočjo »utave«. Ta pogoj mi sprejememo. Vprašanje bo urejeno z ustavo. Na kakšen način in kdaj to se tiče samo italijanskega naroda.«

Milan, 28. febr. Kakor poroča dopis

Naše gospodarstvo

Vinarstvo ob koncu zime

in začetku spomladi

Vinarstvo obsega kot gospodarska panoga vinogradništvo in kletarstvo in vsako od obeh ima v tej dobi ob koncu zime svoje značilnosti glede na dela, ki jih je treba izvesti ravno v tem času. Vinograd s trsem ter klet z vinom se začne prebujati iz nekakega zimskega miru.

V vinogradih se začne trsna rez. To bo treba izvesti posebno previdno glede na stanja, v kakršnem se nahajajo naši vinogradi. V izseljeniškem pasu in tam, kjer so trpeli zaradi vojnih dogodkov. Zaradi ugodnega poletja in lepe jeseni je les vinske trte lanske leto zelo dobro dozorel, to pomeni, da so tudi zimska očesa na enoletnem lesu dobro razvita in so v njih nakazani osnutki za verjetno dobro letino, vsaj kar se količine tiče.

Pri obrezovanju vinske trte naj se pokaže pravi čustveni odnos vinogradnika do trte na ta način, da posamezne trse obreže vsakega po svoji moči, da trs ohrani moč za bodoče leto v pravi rodovitnosti, slabiše pa s pravilno rezjo v rasti dvignemo. Zato bomo glede na verjetno dobro letino le pri izrazito močnih trsah naredili večje število očes, bodisi na reznikih, bodisi na šparonih in reznikih, kakor pač sorta in moč trsa zahteva oziroma prenese. Moč trs je on, na katerem so vse rožice primerno močno razvite in dovolj dolge. Pri tem moramo pripomniti, da premočne rožice navadno niso rodovitne in se pri rezi ne upoštevajo niti za šparone niti za reznike, kvečjemu za nadomestni les, ki naj da rodni les šele prihodnje leto. Slabe trse z manjšim številom rožic, ki so šibki in kratki, obreže, mo seveda samo na reznike, in to le na 1 reznik ali 2 reznika, morda samo z dvema očesoma, pri prav slabih pa tudi samo na en reznik z 1 ali 2 očesoma. Na ta način omogočimo, da se nastale mladice dobro razvijejo in bo v bodočih letih trs zopet normalen v moči, seveda le, če ni še prestar in izčrpan. Takih primerov bo letos zelo mnogo. Zatorej režimo premišljeno in čimno s trsom. Ker je sneg že skopnel in so se že osušila pobočja vinogradov, je že čas za trsno rez. Nevarnih zimskih mrazov verjetno ne bo več.

Trsni rezi sledi kolitev, kolikor se v nekaterih vinogradniških predelih ne koliti istočasno s prvo ali spomladansko kopjo. Potrebno kolje si pripravi skrben vinogradnik navadno že med zimo. Pri kolitju pazimo na to, da ohranimo ravne vrste. Izplača se trpeznost kakršnega koli kolja podaljšati za impregniranjem, in sicer z najbolj priročnim sredstvom, z modro galico, če je galica kaj ostalo od lanskega leta. V ta namen je potrebna 5% raztopina modre galice brez dodatka apna. Zadostuje, da spodnji del kola, ki pride v zemljo, z galico prepojimo. Trpeznost kolja je s tem trikrat povečana.

Pri kolitju privedemo šparone, zokrožene v enakomerno stegnjem loku ob pomožno krajše kolje, najbolj, da jih vezemo v vrsto, in sicer navzdol in ne navzgor. To delo je treba izvršiti previdno, da se šparon pri sloenju ne zlomi. Po potrebi se privede na glavni kol tudi nadzemeljsko deblo trsa, ako sili preveč iz vrste. Privedemo h kolu veje ali krake in celo reznike, kakor je marsikje v navadi, ni treba, če je škoda časa in veziva.

Kolitju sledi prva spomladanska globoka kop, pa le tam, kjer nismo kopali v pozni jeseni ali med zimo. Istočasno gnojimo s hlevskim gnojem, če tega nismo opravili pri zimski kopji. Hvale je vredno, da se je minulo jesen izvedla zimska kop v mnogo večjem obsegu, kakor je bil običaj v predvojni letih. Dober učinek te kope letos ne bo izostal. Pri spomladanski prvi kopi odrežemo tudi zgornje ali rasne korenine in korist vznožnih ali glavnih korenin. Kjer je običaj, se izvede s to kopjo tudi kolitje.

V drugi polovici meseca aprila začne vinska trta odganjati; iz očesa izleze nežna mladica in se začne, če je toplo, stegovati. Kmalu je videti nov nastavek, so vidni grozdiki. Ko je ta razvojna stopnja povsod dosežena, pristopimo k važnemu delu, k pletvi ali mandanju. Ker izrase v mnogih primerih več mladice,

kakor smo pri rezi pustili očes na enoletnem lesu, na reznikih in šparonih, odstranimo vse nerodovitne mladice iz spehich očes na starem lesu, bodisi na debli ali na krakih, ako ena ali druga ni potrebna za skrajšanje krakov ali vej v prihodnjem letu, oziroma za znižanje celotnega trsa v teku časa. Dosljedno pa pustimo vse glavne mladice iz očes reznikov in šparonov tudi če niso rodne. Ako izbije iz enega očesa poleg glavne mladice še tudi stranska mladica, je moramo v vsakem primeru odstraniti.

Pletev bi se morala povsod o pravem času izvesti kot važno samostojno delo, ne pa pletti šele, ko začnemo s prvo vejjo. Pravilno izveden pletev dobro razredči trs. Pa tudi rez bo v prihodnjem letu znatno olajšana.

V tej dobi je že treba misliti na bližnje škropljenje. Treba je pravčasno preskrbeti potrebno količino galice in apna. Največ se računa za 1 ha vinograda 70 kg modre galice in približno eno četrtino več uganega apna, oziroma polovico od tega žganega apna. V domači tovarni je zagotovljena zadostna količina galice za potrebe našega vinogradništva.

V kleti se je vino mirno in dobro

razvijalo po prvem pretakanju, ki je bilo povsod izvedeno rano zaradi tega, ker je lanski pridelek kakovostno prav dober in odličen in ker imajo nova vina razmeroma malo kisline, ki jo je treba vину očuvati. Vsa vina, zlasti ona odlične kakovosti, pa se še niso popolnoma očistila, ker so se presladila in se tiho in počasno vrenje tako rekoč nevidno nadaljuje tudi v teku zime pri nižji kletni temperaturi.

Najvažnejše delo v tem času je redno zalivanje vina v sodčkih v razdobju vsakih treh tednov do enega meseca. Pri tem je posebno važno, da dopolnjujemo sode po možnosti z vinom enake kakovosti ali vsaj s kakovostno sličnim vinom.

V aprilu bo treba vino drugič pretočiti, da ne bo ostalo preko pol leta na drožju, ki se je v teku razvoja po prvem pretakanju nadalje izločilo iz njega. Poskušnjo vina glede stanovitosti in barvi je treba napraviti tudi pred tem pretakanjem, in sicer s čašo vina, ki jo postavimo na dotični sod, da vidimo, kako zrak vpliva na vino. V vsakem primeru pa bomo pri pretakanju sod, v katerega pretočimo vino, narahlo zažveplali (na vsebino 3 l žažgemo eno tablico žvepla).

Če bomo v tem času ob prehodu iz zime v pomlad opravili vsa dela v vinogradu in v kleti dobro in pravčasno, bomo pripravili vinograd in vino za toplejše razdobje pomladi in poletja, ki je bolj povezano z nevarnostmi. Inž. Ivo. Zupanič.

Pridelovanje sladkorne pese bo letos doseglo predvojni obseg

Težave pri preskrbi s sladkorjem občutijo v večji ali manjši meri povsod na svetu, najhujše pa je seveda pomanjkanje sladkorja v onih predelih Evrope, ki so bili opustošeni v vojni. Lani je bila svetovna proizvodnja sladkorja precej manjša kakor pred vojno. Zato je tudi na svetovnem trgu težko dobiti potrebne količine sladkorja.

Pred vojno je Jugoslavija vsa potrebo sladkorja krila z domačo proizvodnjo. Sladkorne tovarne so celo omejevale pridelovanje sladkorne pese, da bi se izognile potrebi, izvažati presežke sladkorja na tuja tržišča, kjer bi morale prodajati sladkor po nižjih svetovnih tržnih cenah. Če bi tovarne poskrbele, da se s sodobnimi metodami obdelovanja zemlje, z uporabo dobrega semena in s pravilnim gnojenjem doseže večji hektarski donos pes in da se z uporabo selekcijskih vrst pese doseže tudi večji odstotek sladkorja v pesi, bi Jugoslavija pred vojno lahko izvažala sladkor na tuja tržišča. Toda sladkorne tovarne, niti državnje, še manj pa zasebne, niso smatrale za potrebno, posvečati po zornost temu vprašanju, ker so tuji brez takih skrbí pod zaščito uvoznih carin in kartela obilno zaslužili pri prodaji sladkorja na domačem trgu.

Lani je naša ljudska oblast takoj po osvoboditvi Vojvodine in Slavonije, kjer največ gojijo sladkorno peso, izdala nujne ukrepe, da se čim bolj razširi pridelovanje sladkorne pese. Res je v kratkem času uspelo posejati s sladkorno peso precejšnje površine, vendar pa je bil pridelek zaradi poletne suše slab in tako je lani dosegla naša proizvodnja sladkorja le polovico predvojne proizvodnje.

Letos pa kaže, da nam bo navzile težavam pri preskrbi zadostnih količin semena uspelo dvigniti pridelek sladkorne pese na predvojno višino. Že lani je država obljubila pridelovalcem, da bodo dobili pri oddaji sladkorne pese določene količine sladkorja, s katerim lahko potem prosto razpolagajo. Pridelovalci, ki so se lani odzvali pozivu države, so se prav dobro odrezali, saj so dobili več sladkorja, kakor ga sami potrebujejo in sedaj presežek lahko svobodno prodajo. Ta sladkor se je v zadnjem času pojavil na prostem trgu.

Tudi po pogojih za setev in odkup sladkorne pese v letošnjem letu bodo pridelovalci v jeseni za vsakih 100 kg sladkorne pese prejeli poleg odkupne cene v denarju 2 kg sladkorja, 3 kg suhih rezancev sladkorne pese in 60% svežih rezancev, tako da jim bo pridelovanje pese prineslo poleg sladkorja tudi izvrstno krmo za živino. Dobre lanske iz-

kušnje pridelovalcev so letos znatno povečale zanimanje vojvodinskih kmetov za pridelovanje sladkorne pese. Po podatkih, ki so bili izneseni na novosadskem posvetovanju, je že sedaj število kmetov, ki so sklenili pogodbe za pridelovanje sladkorne pese, še enkrat večje kakor je bilo lani. 80% kmetov, ki so sklenili pogodbe so mali kmetje.

Po državnem setvenem načrtu bo morala Vojvodina posejati s sladkorno peso 63.000 oralov, ker mora površina, posejana s sladkorno peso, letos v Jugoslaviji doseči predvojni obseg. Kmetje v Vojvodini so se v velikem številu že javili predstavnikom sladkornih tovarn zaradi sklepanja pogodb za pridelovanje sladkorne pese. Nedavno je bilo v Novem Sadu posvetovanje predstavnikov izvršnega odbora Vojvodine in sladkornih tovarn, ki mu je prisostvoval tudi minister za industrijo Srbije Branko Zlatarić. Na tem posvetovanju je bilo ugotovljeno, da je dosedanje sklepanje pogodb doseglo največji uspeh v Banatu. Tudi v Srbiji se zelo povoljno razvija, manj zadovoljivo pa le v Bački. Vendar je računati s tem, da bo tudi v Bački dosežena vsaj ona površina, ki je predpisana po setvenem načrtu. V Banatu vse kaže, da bo kontrahirana celo za 20% večja površina kakor je predvidena po setvenem načrtu. Tam, kjer rezultati niso dovolj zadovoljivi, kakor v Bački, je temu kriva slaba organizacija poverjenih za sklepanje pogodb. Ti nedostaki pa bodo v najkrajšem času odstranjeni.

Tovarnam sladkorja je naložena dolžnost, da organizirajo s sodelovanjem z ljudskimi oblastmi sklepanje teh pogodb in da dobivajo kmetom tudi semena. Že lani v novembru je zvezni kmetijski minister izdal odredbo, po kateri je letos obvezna uporaba umetnih gnojil za pridelovanje sladkorne pese. Pred tedni so bile predpisane količine gnojil, ki jih mora pridelovalec uporabiti za pogojito 1 ha zemlje za sladkorno peso. Tudi za razdelitev gnojil morajo skrbeti sladkorne tovarne, ki imajo gnojila že na zalogo. Tako je poskrbljeno, da nam bo zagotovljena zadostna proizvodnja sladkorja.

Zakaj je sladkor tudi na prostem trgu

V zadnjem času je mogoče kupiti v prsti prodaji sladkor lanske kampanje predvsem v krajih Vojvodine, in sicer po višji ceni, ki se spreminja, kar je odvisno od raznih čimteljev. Zato se je pojavilo vprašanje, kako je to mogoče, saj je cena sladkorja vendar določena in je precej nižja kakor na prostem trgu. V tej zvezi

je izredna uprava za preskrbo pri ministrstvu za trgovino in preskrbo izdala naslednje pojasnilo:

O priliki postopanja organov ljudskih oblasti proti prodajalcem sladkorja na prostem trgu opozarja izredna uprava za preskrbo v soglasju s predsednikom zveznega gospodarskega sveta, da določa odločba o pogojih za setev sladkorne pese v sladkorni kampanji 1945/46 z dne 14. novembra 1945 (Uradni list DFJ, številka 91) v svoji 7. točki, »da smejo proizvajalci s sladkorjem, ki ga prejmejo kot odkupno ceno za sladkorno peso, prosto razpolagati«. P.d. prostim razpolaganjem pa je treba vsekakor razumeti tudi prodajo po svobodnih cenah. Zato je proizvajalec upravičen, da sme prodajati tisti sladkor, ki ga je prejel kot odkupno ceno, tudi po višjih cenah, kakor pa so maksimalne cene. Kljub tej jasni razlagi so nekateri organi ljudske oblasti take prodajalce izročali sodišču zaradi nedopustne špekulacije ob enem s tistimi, ki so ta sladkor od njih kupili.

Glede na to je treba pojasniti, da smejo proizvajalci pese s sladkorjem, ki so ga prejeli kot odkupno ceno za oddano sladkorno peso, prosto razpolagati in ga prodajati na trgu po prostih cenah in da tako prodajanje ne daje nikakega povoda za sodno preganjanje. Tudi kupca, ki ta sladkor kupi za lastno porabo, bodisi za prehrano ali predelovanje v okviru lastnih potreb, se ne sme preganjati kot špekulanta. Nedovoljena špekulacija nastopi šele takrat, kadar kupec, ki je sladkor kupil, ta sladkor prodaja tretji osebi po svobodnih cenah.

Iz tega sledi da si sme vsakdo nabaviti sladkor, ki ga je prejel proizvajalec kot odkupno ceno za oddano sladkorno peso; kupiti pa ga sme le neposredno od proizvajalca pese in ga sme porabiti samo za lastne potrebe. Če bi ga pa prodal naprej, pride pod določbe zakona o nedopustni špekulaciji in gospodarski sabotaži. Poudariti je treba, da je

količina tako sproščenega sladkorja razmeroma majhna ter ne more imeti večjega vpliva na splošno prehrano in da pri tem redni obrok sladkorja na živilske nakaznice v ničemer niso ogroženi, tako glede količine kakor tudi glede cene. Misel, ki je vodila Gospodarski svet, je bila ta, da se pridelovalcu za njegov trud in v nadaljnjo izpodbudo nudi neka nagrada in to je v tem primeru tista količina sladkorja, s katero sme proizvajalec prosto razpolagati. S sladkorjem bodo težave še kako leto. Zato pa je treba mobilizirati vse pridelovalce sladkorne pese in jim zaradi splošnih koristi nuditi dostojno nagrado, ki jih bo izpodbujala k skrajnim naporom, da pripravijo čim večjo površino zemlje za pridelovanje sladkorne pese. Sladkor prostega trga omogoča nekaterim podjetjem, da svoj obrat nadaljujejo. Višja cena, ki jo morajo predelovalni obrati plačati za sladkor na prostem trgu, se bo upoštevala tudi pri njihovih kalkulacijah izdelkov iz sladkorja, vendar le do najvišje cene 250 dinarjev za kg.

V zvezi z gornjim pojasnilom je zvezni urad za cene v Beogradu izdal navodilo, ki pravi med drugim naslednje: Da ne bi različna cena sladkorja, ki ga zaradi predelave kupujejo izdelovalci bombonov in drugih sladkornih izdelkov od proizvajalcev sladkorne pese, povzročila nestabilnost cen izdelkov, kakor tudi zato, da se prepreči špekulacija s tem sladkorjem, se sme podjetjem v kalkulacijah za sladkorne izdelke priznati največ 200 do 250 din za 1 kilogram kot nabavna cena za tak sladkor. Na ta način ne bodo okrnjene pravice proizvajalcev sladkorne pese glede prodaje dodeljenega sladkorja po svobodni ceni. Izdelovalcem sladkornih proizvodov je s tem dana meja, do katere smejo pristati pri nakupu sladkorja, da ne bodo cene sladkornim izdelkom pretirano visoke in nestabilne.

Razpis tekmovalna komisij za odkup kmetijskih pridelkov

Osrednja odkupna komisija pri ministrstvu za trgovino in preskrbo vlade LRS je izdala naslednji razpis tekmovalna komisij za odkup kmetijskih pridelkov, s katerim se spreminjajo tekmovalna določila, objavljena v »Slovenskem poročevalcu« 26. t. m.

Osrednja odkupna komisija pri ministrstvu za trgovino in preskrbo vlade LRS razpisuje za čas od 1. do 15. marca t. l. medsebojno tekmovalno razpisno komisij v naslednjih točkah:

1. Katera okrajna komisija bo najhitreje, predvsem pa do 15. marca t. l. zbrala od osrednje odkupne komisije določene kontingente, ki jih je treba v okraju zbrati in odkupiti, in kateri odkupni komisiji bo uspelo prekoračiti kontingente zlasti glede krompirja in sena.

2. Koliiko množičnih sestankov bo prirejenih v okrajih v zvezi s popularizacijo odkupov.

3. Kje bo zbrani odstotno največ masob: a) v okviru predpisov o oddaji slanine in b) na podlagi prostovoljne oddaje.

Pojasnilo k tarifi za prevoz blaga s tovornimi avtomobili

Urad za cene pri predsedstvu vlade Ljudske republike Slovenije objavlja:

Z odločbo Gospodarskega sveta z dne 30. oktobra 1945. o določitvi cen za prevoz blaga s tovornimi avtomobili (Uradna obvestila zveznega urada za cene z dne 15. novembra 1945.) so bile določene najvišje cene za prevoz blaga s tovornimi avtomobili. Zvezni urad za cene je izdal k tej odločbi 26. januarja t. l. naslednje tolačenice: »Cene za usluge pri prevozu blaga s tovornimi avtomobili je treba smatrati kot najvišje, četudi t. n. izrecno v določbi naglaseno.

Iz tega tolačenja sledi, da so v zvezni tarifi določene cene za prevoz najvišje cene in da je priporočljivo sklepati dogovore z nižjimi cenami za posamezne prevoze. Kolikor so bile v območju Slovenije v okviru stalnih prevoznih pogodb določene ali so sicer v prometu ustaljene nižje cene in tarife postavke za prevoz s tovornimi avtomobili, zvezna tarifa tako določenih nižjih cen ne spreminja ter je cene v dosedanjem dejanskem prometu smatrati kot primerne cene. Prevoznika podjetja niso upravičena zahtevati višjo tarifo

4. Katera okrajna odkupna komisija bo dosegla najboljše uspehe pri zvišanju količine oddaje mleka.

5. Katera okrajna odkupna komisija bo sestavila najboljše končne rezultate in spiske po posameznih krajevnih odborih, da bo omogočena razdelitev v ta namen predvidenih raciniranih industrijskih izdelkov (manufakture, čevljev, železnice, posode, kmetijskega orodja, usnjaje).

6. Katera okrajna komisija bo pošiljala osrednji odkupni komisiji najbolj kratka in stvarna poročila.

Komisija za ugotavljanje in ocenitev rezultatov sestavlja dva člana osrednje odkupne komisije in po 1 zastopnik okrajnih ljudskih odborov. Ocenjevalna komisija bo ob upoštevanju vseh objektivnih okoliščin določila okrajno odkupno komisijo-zmagovalko ter ji podelila častni naslov: »Udarniška odkupna komisija spomladanske kampanje v letu 1946.

S tem se spreminjajo tekmovalna določila, objavljena v »Slovenskem poročevalcu« 26. februarja t. l.

zgodj s skidevanjem na višje tarifne postavke zvezne odločbe o cenah pri prevozu. Za določanje in kontrolo cen pristojni organi ljudske oblasti naj pri pregledovanju kalkulacij cen preizkusijo prevozne stroškovne postavke tudi v tej smeri, ali so v skladu z zvezno odločbo in veljavni mi krajevnimi cenami. Poviški zveznih cen se ne smejo priznavati.

To tolačenje velja ustrezno tudi za cene za prevoz z živalsko vprego ter nakladanje in razkladanje po odločbi o cenah v prevozu, ki sta jo izdala ministrstvo za trgovino in preskrbo in ministrstvo za lokalni promet (Uradni list št. 60/1945).

Prijava zalog elektromateriala

Pozivamo vse trgovce z elektromaterialom in vse instalaterje, da nam do 5. marca t. l. pošljejo seznam materiala po stanju na dan 28. februarja t. l. Od sedanjih zalog elektromateriala pri trgovcih bo blokirala »Elektrotehna« za potrebe industrije neke količine materiala, ki so na skladiščih, in bo t. javila trgovcem. Majhne količine elektromateriala za mala popravila lahko izdajajo trgovci brez nakaznic in prosti prodaji, pač pa so dolžni voditi posebno materialno knjigo o izda-

janju tega blaga. V to knjigo naj trgovci vpišejo ime kupca, številko njegove osebnice izkaznice, količino in vrsto blaga. Te knjige o izdanem materialu kontrolirajo referenti na industrijo pri okrajnih ljudskih odborih. Pri tej priliki sporočamo tudi, da prejmejo instalaterji potrebni elektromaterial pri »Elektrotehni« na podlagi potrdila dotičnega okrajnega ali okrajnega ljudskega odbora. Potrebno količino materiala za poedine instalacije potrdijo izpostave Državnih elektrarn Slovenije DES-a. — »Elektrotehna« drž. elektrotehnični podjetje Slovenije, Ljubljana, Tyrševa cesta št. 1 b.

Jamstvo za posojilo Državnim elektrarnam Slovenije

Predsedstvo Slovenskega narodno osvobodilnega sveta je izdalo zakon o jamstvu Ljudske republike Slovenije za posojilo, dano Državnim elektrarnam Slovenije. Ta zakon določa, da jamči Ljudska republika Slovenija za posojilo Državnih elektrarn Slovenije pri Državni hipotekarni banki, glavni podružnici v Ljubljani v znesku 10,5 milijona dinarjev. Z zakonom je pooblaščen minister za finance vlade Ljudske republike Slovenije, da podpiše listino o jamstvu pri Državni hipotekarni banki, glavni podružnici v Ljubljani, s katero bodo določeni pogoji tega jamstva.

Registracija obrti

V smislu uredb ministrstva za trgovino in preskrbo odnočno ministrstva za industrijo in rudarstvo o registraciji obrti (Uradni list III., št. 10 z dne 2. februarja 1946) morajo vsi imetniki obrti, ki so v Sloveniji dobili obrtno pravico pred 6. aprilom 1941 in v času med 9. majem 1945 in 31. marcem 1946 predložiti pristojnemu okrožnemu ljudskemu odboru prijavo svoje obrtnice zaradi registracije na posebnih obrazcih, in to do dne 31. marca 1946.

Imetnik obrtnih pravic, ki so bile pridobljene med okupacijo (med 6. aprilom 1941 in 9. majem 1945) in ti so bile z odlokom AVNOJ-a razveljavljene, morajo za obnovitev teh svojih obrtnih pravic zaprositi posebej in se nanje sedanja uredba o registraciji obrti ne nanaša.

Vsak imetnik obrtnih pravic, ki jih bo dal registrirati po zgoraj navedenih uredbah, bo prejel pri pristojnem okrajnem ljudskem odboru (v Ljubljani pri četirnjem odboru) obrazce tiskovino, ki jih mora uporabiti za prijavo svojih obrtnih pravic.

Vsem Industrijskim in rudarskim podjetjem

Vsa industrijska in rudarska podjetja zadnjakrat opozarjamo, da morajo v izogib posledic odgovoriti na okrožnico MIR 166/46 z dne 13. t. m. najkasneje v 3 dneh, t. l. do 4. marca t. l. in da pošlje izpolnjene formulare v dvojniki za vsako vozilo, posebej. To velja tudi za tista podjetja, ki so prosila za podaljšanje roka.

Podjetja, ki so Jugoslovanski armadi ali drugim državnim ustanovam po mobilizacijskem nalogu z dokumenti oddala vozila in zaradi tega nimajo podatkov o vozilih, opozarjamo, da si lahko te podatke eventualno preskrbe na ministrstvu za lokalni promet (cestno-prometni »deleček v Ljubljani), kolikor so ta vozila registrirana od leta 1939 dalje in so se nahajala med okupacijo v Ljubljanski pokrajini.

Podjetja, ki ne bodo v tem dolgem roku poslala zahtevanih podatkov, bodo imela težave pri dobavi bencina, ker njihove potrebe v kontingentu bencina, ki ga dobi ministrstvo za industrijo in rudarstvo, njihove potrebe ne bodo upoštevane.

Na okrožnico je treba odgovoriti v vsakem primeru, četudi podjetje nima nobenega vozila in tudi če ga ne potrebuje.

Ministrstvo za industrijo in rudarstvo NVS

Uvedba enotnega računovodstva v trgovinskih podjetjih, ki vršijo usluge. Državni revizijski zavod je sestavil računski načrt za trgovinska podjetja, ki vršijo usluge in pojasnila k računskemu načrtu. Trgovinska podjetja, ki vršijo usluge in so zavezana uvesti enotno računovodstvo, morajo svoje računovodstvo prilagoditi računskemu načrtu do 31. marca t. l.

Življenje in delo v Sovjetski zvezi

Srebrni jubilej sovjetske Gruzije

Dne 25. februarja je minilo četrto stoletje, odkar je bila v Gruziji proglašena sovjetska oblast. Na zgledu Gruzije in drugih kavkaških republik vidimo uspešno ustvarjanje novega sveta, kjer je na sovjetski osnovi in na temelju stalinskega prijateljstva med narodi in njihovega bratskega sodelovanja rešeno narodnostno vprašanje. Gruzinski narod ima junaško preteklost. Revolucionarji Rusije in Gruzije so se borili ramo ob ramo. Gruzija je tudi ožja domovina velikega Stalina.

S pomočjo ruskega delavskega razreda so gruzinski kmetje strmoglavili oblast carskih satrapov, gruzinskih vladodržcev in kapitalistov, strmoglavili ljudstvo sovražno vlado, utrdili sovjetsko oblast in rešili deželo, da je niso zaslužili tuji zavojevalci. Stopili so v bratsko družino narodov Sovjetske zveze.

Začela se je povsem nova doba v

življenju svobodoljubnega gruzinskega naroda. V vsej ureditvi dežele je prišlo do velikih sprememb. Življenje po mestih in vaseh se je v temeljih spremenilo. Gruzija je postala dežela napredne socialistične industrije. Uspehi socialistične izgradnje so v četrto stoletje obstoja sovjetske Gruzije omogočili njenemu ljudstvu, da je zavzeło dostojno mesto v veliki domovinski vojni. Na bojščih in v zaledju je prišel do izraza množični heroizem sinov in hčera republike. Gruzinski borci so se skupaj z Rusi, Ukrajinci, Belorusi, Azerbejdžanci, Armenci in z vsemi ostalimi narodi Sovjetske zveze junaško borili proti sovražnikom pod obzidjem Moskve in Leningrada, na bregovih Volge, v kavkaških gorah, na prehodih čez Dnjeper in v naskokih na Königsberg in Berlin. Desettisoči so bili odlikovani z redovi in kolajnami Sovjetske zveze. Prav tako so delavci, kolhozniki in inteligenca sov-

jetske Gruzije požrtvovalno delali, da bi izvojevali zmago nad sovražnikom.

Objavljen je odlok prezidija Vrhovnega sovjeta ZSSR o odlikovanju velike skupine kolhoznikov, kmetijskih delavcev in drugih delavcev, znanstvenikov in umetnikov Gruzinske SSR.

V čestitki, ki jo je poslal Prezidij Vrhovnega sovjeta ZSSR gruzinskemu narodu ob petindvajseti obletnici vzpostavitve sovjetske oblasti, je med drugim rečeno:

»Posledica zmage sovjetske ureditve in neumornega izvajanja leninsko-stalinske narodnostne politike je bila, da je Gruzinski narod dosegel velike gospodarske in kulturne uspehe. V letih sovjetske oblasti je bilo zgrajenih v Gruziji na stotine industrijskih podjetij. Znatno se je povečala industrija premoga in mangana ter industrija za predelavo nafte. Nastale so nove industrijske panoge — strojna, kemična, prehranska in druge. Zelo se je razvila energetska industrija. Kolhozi in sovjohzi so opremljeni z napredno tehniko ter so dosegli

velike uspehe pri gojenju čaja in drugih dragocenih subtropskih kultur kakor tudi v razvoju vinogradništva, gojenju sviloprejk in tobaka. Blaginja gruzinskega naroda se je dvignila. Razpredena mreža šol, znanstveno raziskovalnih zavodov, višjih šol in drugih kulturnih ustanov — vse to je zagotovilo rast znanstvenih in tehničnih kadrov ljudske inteligence.

Prezidij Vrhovnega sovjeta ZSSR izraža trdno prepričanje, da se bo gruzinsko delovno ljudstvo tudi v bodoče požrtvovalno borilo za nadaljnji dvig gospodarstva in kulturne svoje republike in za utrditev moči ZSSR.

Naj živi Gruzinska sovjetska socialistična republika!«

Vsevezna razstava stavbarstva v Moskvi

Na vsevezni razstavi stavbarstva v Moskvi so razstavljeni novi modeli. Precizno izdelani modeli novih industrijskih podjetij, ki so nastali med vojno v Novosibirsku, Krasnojarsku in Altaju, podjetja za pre-

delavo železa in jekla, zgrajena v republikah osrednje Azije, Kazakstanu in Uzbekistanu, so razstavljene na dvoranah, ki so posvečene Sibiriji in Srednji Aziji. Živ dokaz uspehov sovjetskih konstrukterjev je precizno izdelan model 200 m visoke radijske antene, ki so jo zgradili v sedmih dneh. Razsvetljena je prav tako orjaška »mehanična lopata«, ki izkoplje v enem zamahu šest kuhinjskih metrov zemlje, kar je toliko kot dva natovljena kamiona. Te mehanske lopate so močno pripomogle do uspešnega zaključka del pri gradnji na Uralu v rekordno kratkem času.

V oddelku za mehanizirano orodje so razstavljeni stroji, ki znatno pospešujejo in olajšujejo gradbeno dela. Tu lahko vidimo univerzalni električni tester, ki lahko opravlja petdeset različnih del, posebne stroje za sušenje drv, ki so na električni pogon visoke frekvence in električne aparate, ki pozimi segrevajo beton in opeko. Razstavo šestokrat obiskujejo vodilne osebnosti Partije in sovjetske vlade. Razstava je prav tako priljubljena med inozemskimi gosti.

Razstavo so obiskale francoska, čehoslovaška, poljska, jugoslovanska, finska, albanska in rumunska delegacija in člani diplomatskih zastopstev v Moskvi.

KULTURNI PREGLED

O sovjetski strokovni glasbeni vzgoji in o Zvezi sovjetskih komponistov

Iz predavanja, ki ga je imel v Beogradu sovjetski muzikolog Martinov, član komisije za umetnost pri Vrhovnem sovjetu)

Kakor vsa znanstvena, gospodarska, kulturna in politična vzgoja, se je tudi strokovna glasbena vzgoja v Sovjetski zvezi v komaj četrstoletni dobi sovjetske državne uprave vsestransko razširila in poglobila. Danes imajo skoraj vse federalne republike svoj konservatorij, nekatere tudi po dva ali več. Pod carskim režimom je bilo 5 konservatorijev, danes jih je pa 18. Se mogoče je na pretek v nižjem in srednjem glasbenem šolstvu.

Nižje, srednje in visoko šolstvo se v svojih pedagoških metodah v bistvu ne razlikuje od glasbenega šolstva zapadnih držav. Za kulturne, ga glasbenika je nujno potrebna ne samo temeljita strokovna, temveč tudi široka splošna izobrazba. Saj to na vse zadnje zahteva vsak konservatorij na svetu. Toda vedno se kaže, da »dvojni sistem«, na eni strani matura in morda še doktorat, na drugi strani konservatorij, gojencu nalaga skoraj nezmogljivo breme, prav gotovo pa mu okrnja eno ali drugo stran njegove izobrazbe. Da se odstrani ta težava, je bila pred 12 leti osnovana prva desetletna glasbena šola (po naše bi rekli gimnazija), tej pa so kmalu sledile številne druge. To so šole, ki dajejo učencu vsjo izobrazbo navadnih desetletke in glasbene srednje šole hkrati, p. enem učnem načrtu. Tako so odstranjeni vsi nedostaki »dvojnega sistema«, dijak se izogne veliki izgubi časa, omahovanju med dvojnjo kompetenco, saj se razvija vsa njegova vzgoja v istem zavodu, pod enim vodstvom. Rezultati tega postopovanja so nad vse pričakovane, saj imajo študenti na razpolago skoraj zastopni. Pred nekaj leti je vsak študent dobil stipendijo. Danes je to urejeno drugače v korist učnih uspehov. Stipendijo dobi samo tisti, ki v gotovem času doseže določene uspehe. Če jih ne doseže, stipendijo zgubi, s pridnim delom pa si jo lahko zopet pridobi.

Razumljivo je, da je vsestranska skrb države za napredek glasbene vzgoje rodila izredne uspehe. Te danes priznava ves svet. Svetovni komponisti so izšli iz mladih sovjetskih šol in na mednarodnih konkurzih pred zadnjo vojno je prva nagrada redno postala »plen« mladih sovjetskih pianistov, violinistov itd.

Posebno pomemben je tudi razvoj v širino, prodiranje evropske glasbene umetnosti v tiste predele sovjetske države, ki so naseljeni z ne-slovanskimi narodi. Te je nekdanji carski režim zatiral, jih siloma držal v nevednosti in temi, da bi jih laže izkoristil. Danes se ti narodi kulturno vsestransko razvijajo in si tudi v glasbi prisvajajo tisto strokovno znanje, ki je neobhodno potrebno, da se uvrstijo tudi v glasbi med kulturne narode. To seveda ni mišljeno tako, naj bi ti narodi zavrgli svojo specifično narodno glasbo, ki je posebno bogata in zanimiva na Kavkazu, v Srednji Aziji itd. in popolnoma »evropeizirali«. Nikakor ne. Široka glasbena izobrazba, proniknjenost v lepoto in tehniko jim da v roke šele sredstva, da dvignejo in izkoristijo glasbene zaklade svoje folkloze, jih obvarujejo, pred pozabo in z njimi obogate svetovno literaturo.

V zvezi z napori sovjetske vlade, da bi razširila glasbeno izobrazbo tudi med zaostale narode in ohranila njihovo folkloro, je tudi nova ustanova pri moskovskem konservatoriju edinstvena na svetu. Pred nekaj leti so osnovali na zavodu vrsto tako zvanih nacionalnih sekcij, tadžičko, uzbeko, tatarsko itd., v načrtu pa so še nadaljnje. V uzbeki sekciji n. pr. je gotovo število študentov, ki so vsi iz Uzbekistana. Predavanja imajo v svojem jeziku, tu se bodo seznanili z glasbo zapada in naučili tehnike, obenem pa tudi metod za raziskovanje in izkoriščanje posebnosti svoje folkloze. Po končanih študijah se vrnejo v svojo domovino, kjer postanejo pionirji razvoja glasbe svojega naroda.

Ti se zdi na prvi pogled kaj enostavno in nič kaj posebnega. V resnici je pa glasbena vzgoja študentov teh narodnosti silno zamotana in dolgočasna. Pomisliti je treba n. pr., da Uzbek v svoji narodni pesmi sploh ne pozna poltona, njegove skale so celotonske. Koliko je treba časa in potrpljenja, predno dojamemo in se privadimo na njemu čisto tuji polton, in koliko širokega obzorja mu je potrebno, da kot absoluten konservatorij ne bo enostavno odvrnil svoje »monotone« narodne pesmi, temveč da jo bo znal ceniti in pravilno uporabljati!

Drug primer: Tadžiki občutijo kot edino konsonanco čisto kvarto. Naš trzovok c—e—g jim je disonanten, edini konsonantni trzovok jim je e—f—g. Premostiti to težavo je morda še težje, kot v prvem primeru. Toda prvi in ne majhni rezultati so že tu: obstojajo in delajo že prvi operni teatri, šole in filharmonije nekdanj zaostalnih narodov, osnavljajo ali grade tudi že simfonijske orkestre, nacionalne opere, simfonice skladatelji, ki jih komponirajo in izvajajo domačini instrumentalisti, pedagoški komponisti ki bi v starem carskem režimu neizmerno postali in do smrti ostali nomadski pastirji.

O Zvezi sovjetskih komponistov.

V prvih letih po oktobrski revoluciji je bilo osnovano v Sovjetski

zvezi več združenj komponistov, med katerimi je bila najmočnejša zveza proletarskih komponistov. Poleg velikih zaslug, ki si jih je pridobila s širjenjem glasbene kulture med ljudstvom, s podpiranjem novih tvorcev in iskanjem novih oblik in izraznih sredstev, je imela ta zveza, kakor tudi njej podobne, velik nedostatek: izključila je iz svoje sredine glasbenike iz starega režima in na ta način izgubila tudi kontakt s sijajno tradicijo starejše ruske muzike. Jasno, da je bilo nujno potrebno to napako popraviti. Zato so bile leta 1933 vse te zveze razpuščene in nadomeščene z novo Zvezo sovjetskih komponistov, ki šteje danes okrog 700 članov, komponistov, muzikologov in teoretikov. Osnovana je na najširši podlagi in na najbolj demokratičen način združuje vse komponiste od skrajne »levice«, torej najmodernejših, pa vse do skrajne »desnice«, do klasičistično in tradicionalistično usmerjenih skladateljev. Odklanjajo edino spekulativne, neresne poskuse, ki z muziko pač nimajo ničesar skupnega.

Zveza ima dvojno nalogo. Po umetniški strani skrbi za tisk in izvajanje del svojih članov in za čim bolj živo umetniško sodelovanje med njimi. Tako je moralna obveza vsakega člana da svoja nova dela, predno jih da v tisk ali izvajanje, predstavi svojim kolegom. Koliko novih produktov daje tak postopek ustvarjalcu! Obvaruje ga pred marsikatero napako ali šibkim mestom, pokaže mu nove možnosti, ki jih je sam sprejedal, daje mu garancijo, da je delo, ki je uspešno šlo skozi ta »ogledni« formalno, v kompozitorni tehniki, instrumentaciji itd. dobro. Na ta način vodi Zveza gotov, kontrolno delo svojih članov. Seveda ne v tem smislu, da jim predpisuje kar koli, ali tudi samo daje direktive. Ne, umetniško ustvarjanje je popolnoma svobodno in deležno vse podpore od strani države.

Druga naloga Zveze je, da pravilno vzporeja in smoteno upravlja v korist svojih članov velike dotacije, ki jih sovjetska država velikopotezno nakazuje Zvezi in velike fondacije. Od izvajanih del živčijo, kakor tudi že umrlih komponistov plačujejo po 2% bruto dohodkov v fond Zveze.

Kako materialno pomoč nudi Zveza svojim članom? Predvsem, daje

jim kredite. Komponist, recimo, javi upravi, da dela na večjem delu, operi ali simfoniji. Zveza mu da posojilo, ki mu omogoči, da leto ali dve nemoteno dela, brez mučnega počevanja ali drugega lova za zaslužkom, ki tako strašno zavira ustvarjalno delo. Ko je komponist delo dovršil, ga preloži forumu Zveze in ta ga ali odobri ali zavrne. (Zavrženih je bilo doslej samo nekaj ponesrečenih proizvodov.) Če je delo sprejeto, potem izroči skladatelj en izvod tiskanega dela v biblioteko Zveze in s tem je svoj dolg poplačal. Če je pa delo odklonjeno, mora seveda v gotovem času dolg povrniti.

Zveza ima v Moskvi svoj Centralni dom s klubi, bibliotekami, koncertno dvorano itd. Ima svojo palačo, kjer živi okrog 60 skladateljev z družinami. Na deželi, 150 km od Moskve, ima svojo veliko farmo; živino, mlekarino, perutnino itd. Tudi živi tam nekaj skladateljev, ki jim je ljubša vaška idila, kot pa hrupno velikomestno življenje. Razen tega ima Zveza še celo vrsto tako zvanih »domov tvorcev«. To so vile ali manjše hiše v raznih delih velike ruske države, kjer skladatelji lahko v največjem miru in zbranosti ustvarjajo.

Nekaj posebnega je širokogrudna skrb sovjetske države za umetnike. Med vojno n. pr. so bili vsi člani Zveze oproščeni službe v vojski, Zveza je dobivala za člane dodatno hrano, papir itd. Delo je po zaslugi države teklo naprej, nemoteno kot v mirnem času. Ko so se sredi novembra 1941 nemški tanki bližali Moskvi je vladala, kljub temu, da je bil krvavo potreben vsak vagon, vsaka lokomotiva za prevoz orožja, municije, pojačanje na fronto, dala na razpolago 15 vlakov za evakuacijo umetnikov in njihovih družin v notranost države. (Sicer pa so mnogi vseeno raje ostali v Moskvi.) To ni sicer morda naredili iz strahu, da bo Moskva padla. Vsekakor je dobro vedel, da ne bo nikdar nemški škorenj stopil v Moskvo (razen, seveda kot ujetnik). Toda obstojala je nevarnost bombardiranja, lahko bi grana dalekometnega topa napravila nepopravljivo škodo, morda bi ubila umetnika, ki bi se veliko lažje dal svojemu narodu. Tega rizika sovjetska država ni hotela prevzeti, ker se je dobro zavedala, da mora najskrbneje čuvati dragocene kadre svojih umetniških delavcev.

Dva nova filma

V kinu Slogi sta na sporedu dva kratka sovjetska filma: dokumentarni film »Stalin govori in kulturni film »Tiskar Fedorov«.

Prvi film prikazuje v sliki in zvoku Stalina, ki govori na slavnostnem zasedanju Moskovskega sveta delavskih, partijskih in družinskih organizacij mesta Moskve 6. novembra 1944. Vsi se pomnimo čase, ko je Rdeča armada zasedla Beograd, čase, ki so bili za nas polni težkega, nestrepnega pričakovanja, kdaj svobodno zadihamo v skupnem sožitju z našimi brati in v tesnem sodelovanju z veliko Sovjetsko zvezo. V tem zgodovinskem času je govoril veliki voditelj SZ generalisim Stalin na slavnostnem zborovanju v Moskvi in ob tej priložnosti podal izbrano sliko o položaju v svetu in o bodočnosti, ki se odpira za svobodoljubne narode.

Besede tovariša Stalina so bile še v času borbe proti fašizmu najgloblje vzpodbuda za zadnje napore, ki so jih se imeli pred seboj zaslužni narodi, obenem pa so pomenile te Stalinove besede najtrdnjše zagotovilo skorajšnje zmage in težko pričakovane svobode. Ta zgodovinski govor prikazuje dokumentarni film »Stalin govori«.

Film je režiral I. Kopalin, snemalo je sedem operaterjev, izdelal Studio dokumentarnih filmov v Moskvi.

Kulturni film »Tiskar Fedorov« nas popelje v čase Ivana Groznega, v leto 1563. Temne nazadnjaške sile, ki jih predstavljajo popje in bojarji, so neprestano na delu proti vsem prizadevanjem bistrega vladarja Ivana. Neki v Moskvi živi diakon Fedorov, ki se bavi s tiskarskimi poskusi. Njegovo prizadevanje splošno ne rodi nikakršnih uspehov. Vendar ga popje in bojarji, ko zvedo za njegovo delo, zapro in izprašujejo. Kmalu začutijo, kako bi užgali, postati tiskarjevo delo za njihovo oblast nevarno in škodljivo. Ker mu ne morejo tega očitati kot zločin, si izmislijo vse polno laži in ga hočejo proglasiti za krivoverca in čarovnika. Prav pred mučenjem intervirira car Ivan Grozni in se sam pogovarja s tiskarjem. Car takoj spozna, kako pomembno sredstvo za proslavljanje njegovih reform in vlade mu lahko ustvari tiskar. Da mu na razpolago sredstev in tiskar Fedorov gre na delo.

Popje in bojarji pa ne prenehajo s svojim rovarjenjem. Tiskarna Fedorova jim je trn v peti. V njej vidijo novo pridobitev, ki bo podpirala Ivana Groznega pri utrjevanju njegove oblasti in njegovega ugleda v svetu.

Car prepozno izve za njihove načrte: neko noč puste popje in bojarji zažgati Fedorovljev tiskarno. Ivan besni in postane do bojarjev še neizprosnejši. Tiskar Fedorov srečno reši iz goreče stavbe vrečo s svinčeniimi črkami. Toda popje in bojarji ga usodno preprečijo, da je pri carju v nemilosti — in Fedorov se s črkami poda na pot. Kar

mor koli bo prišel, po postavil tiskarno in tiskal knjige...

Režija tega kulturnega filma je delo režiserja G. Levkoeva. Film je izdelal Studio dokumentarnih filmov v Moskvi, glavni igralci so I. Špinel, Nikolaj Ivanov Radkevič, F. Ijušenko.

Priporočljivo je, da si pogledajo ta film vse vzgojne institucije, zlasti gimnazije. Skupni obisk pa naj organizirajo vse mladinske množične organizacije.

„Novi čas“

Z mesecem marcem začne izhajati revija Ljudske prosvete »Novi čas«, mesečnik za kulturo in prosveto. Novi list, namenjen najširšim ljudskim množicam, bo skušal zajeti vse kipe zanimanja današnjega človeka za kopic, vsakovrstnih vprašanj in usmeriti njegove težnje po samoizobrazbi.

Poslužili se bomo takega načina pisanja, da bo v jasni in preprosti obliki posredoval bralcu tudi težje probleme iz širkega sveta znanosti in umetnosti ter konec koncev zbudilo tudi stvarjalno odzivnost našega ljudstva.

V listu se bodo vrstili članki s področja družbene, gospodarske, tehnične, politične, naravoslovne, zgodovinske, zemljepisne, slovstvene, jezikovne znanosti. Gospodarski članki bodo predvsem taki, ki še posebej zadevajo obnovo naše dežele. Seznanjali bom, bralce v besedi in podobi z umetnostjo: leposlovno, upodabljajočo, glasbeno, dramsko, filmsko itd. Leposlovne sestavke in bogate reprodukcije likovnih umetnin bodo spremljale nadrobne razlage. Da ustrezno razumljivi radovednosti bralca, kako nastane umetnina, bomo skušali odpreti pogled v delavnico umetnika ustvarjalca. O tem bodo spregovorili tudi umetniki sami. Stopali bomo vstrep z radiom, filmom in gledališčem ter s primeri pojasnjevali njihovo umetnost in aktualnost. Tako se bo povezanost s temi ustanovami kazala na primer v objavljanju ruskega tečaja, katerega posamezne lekcije bo vsak dan oddajala naša radijska postaja, s čimer se bo sprilo žive besede, kako pravilno izgovarjati in naglašati, znano pospešilo in olajšalo učenje jezika. Ker nameravamo objaviti tudi navodila kulturno prosvetnim aktivom, bo list nepogrešljivo pomagalo zdravemu razraščanju izobrazbenega dela na terenih. Z nasveti v posebni rubriki se bo okoristil sleherni bralec, ki si želi širiti obzorje in poglobljati znanje. Opozorjati bomo na novosti knjižnega trga in pomogli tako vsakomu, da s pridom seže po dobrih knjigah. V pomenkih z uredništvom bo lahko naročnik navedel svoje želje glede vsebine ter tako s tehničnimi pripombami prispeval k dvigavanju ravni našega lista, obenem pa sprejelam spodbudo in pouk za lastno slivstveno odlikovanje. Revijo bodo poživljali članki o šahu, telesni vzgoji, radiu, zabavni kotiček itd.

Proslave 28 letnice Rdeče armade

Po vsej Sloveniji so bile prireditve in manifestacije v čast Rdeči armadi ob 28.letnici njene ustanovitve. Naše ljudstvo po mestih in vaseh, po tovarnah in šolah se je ta dan s še posebno ljubeznijo spominjalo armade — osvoboditeljice. Bilo bi preveč, če bi govorili o vseh prireditvah v čast Rdeči armadi po vsej Sloveniji, o navdušenju, ki ga je pokazalo naše ljudstvo, naj navedemo samo nekaj poročil.

Svečanost v Kranju je prekosila skoraj vse, kar je bilo v Kranju svečanosti in prireditve po osvoboditvi. V soboto zvečer je množica z godbo na čelu korakala pred mestni dom na Titov trg, kjer so bile manifestacije. Tov. Hafner Vinko je obrazložil pomen proslave, podal sliko razvoja Rdeče armade in ob navdušenem vzklikanju Sovjetski zvezi, generalisimu Stalinu in rdečearmejskem je manifestacija izzvenela v izraz velikega prijateljstva in zavezništva med jugoslovanskimi in sovjetskimi narodi. Po manifestaciji je bila v dvorani Narodnega doma akademija. Zastopane so bile vse organizacije in program je bil skrbno izbran. Tu di tu je ljudstvo z udeležbo dokazalo, da se zaveda pomena proslave in da je hvaležno Rdeči armadi za osvoboditev zatiranih narodov.

Velenje je 28 letnico Rdeče armade proslavilo v Rudarskem domu. Prireditve so izvedli naši borci. Gimnazija, s katero se je prireditve otvorila, je sledil referat o ustanovitvi, razvoju in uspehih Rdeče armade. Pevski zbor je odpel tri ruske pesmi, govorni zbor je recitiral Ilije Ehrenburga »Dnevi slave«, igralska skupina je prikazala dve ruski enode.

janki. Prireditve je zaključil ruski ples kazačok. Toplo se je na prireditvi občutila povezanost naše vojske z ljudstvom in prijateljstvo našega naroda z narodi Sovjetske zveze in z herojsko Rdečo armado.

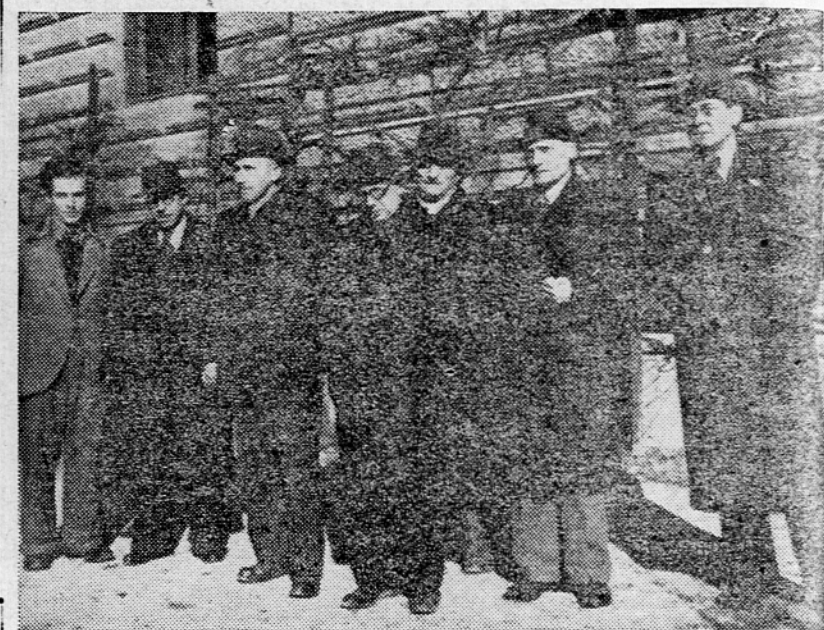
V Št. Petru na Krasu je proslavo 28 letnice Rdeče armade zaključila zahteva po priključitvi Trsta in Primorske Titovi Jugoslaviji.

Selška in Poljanska dolina sta s kresovi, ki so goreli na čast Rdeči armadi, pokazali svojo ljubezen do nje in do sovjetskega ljudstva. Delavci v Skofji Loki so okrasili stroje in tovarne in nešteti napisi so govo-

riti o njihovi hvaležnosti do osvoboditeljev.

Brežice so bile za 28 letnico Rdeče armade okrašene s cvetjem, napisni in zastavami, čez mesto se je zgrnil sprevod s široko množico ljudstva vseh slojev z baklami, ki je krenil v veliko dvorano Doma ljudske prosvete in ga napolnil do zadnjega kotička. Slavnostna akademija je bila manifestacija ljubezni do Rdeče armade.

Celjsko okrožje se je posebno izkazalo s proslavami v Celju, Trbovljah, Zagorju, Hrastniku, Šoštanju in Mozirju.

Profesor Bogatyrev (v sredini) med skupino slovenskih etnografov in folkloristov

Naši ljudje po širnem svetu

Povod po svetu so raztreseni naši ljudje. Tudi v najbolj oddaljenih krajih žive, saj je zapisal naš pesnik o naši domovini: »Širna, breznena si, v daljo kot seme razpiše svoj plod!« Iz vseh krajev sveta prihajajo sedaj glasovi in sporočila v svobodno domovino. Tako je nedavno prišlo pismo

iz Nove Zelandije,

kjer živi nad deset tisoč jugoslovanskih rojakov. V začetku tega stoletja so se začeli tam naseljevati. Največ je med njimi Dalmatincev in primorskih Hrvatov. Najprej so se bavili s kopanjem smole, nato s kmetijstvom in živinorejo. Danes so po večini srednji in mali farmerji. Drugi se pečajo z ribištvo in ribiško industrijo, nekaj je intelektualcev. V Aucklandu, kjer je središče naše kolonije v Novi Zelandiji, se razvijajo tudi društveno življenje v dveh organizacijah: v Hrvatskem prosvetnem društvu in v Jugoslovanskem klubu. V prvem se zbiraajo siromašnejši in srednji sloji, ki zastopajo napredne težnje, klub pa je konservativno, včasih celo reakcionarno zbrališče imovitejših izseljencev. V Novi Zelandiji izhaja list »Napredak«. Ogromna večina naših izseljencev s simpatijo spremlja dogodke v domovini in je navdušeno podprla rojstvo nove Jugoslavije. Zlasti intelektualci odločno odbijajo napade reakcionarjev. Hkrati vodijo akcijo za pomoč domovini s podporo in posojilom.

Ameriški rojaki za domovino

Da je narodno osvobodilno gibanje dalo našim ameriškim izseljencem mnogo novih pobud v političnem in kulturnem življenju, priča poročilo Narodnega sveta Amerikancev Hrvat-skega porekla, ki je bilo podano na letnem zasedanju Zedinjenih odborov jugoslovanskih Američanov. Lani 2. septembra je bil na zasedanju Jugoslovskega odbora Narodnega sveta sprejet načrt za borbo proti reakciji. Kmalu so bili rovarji onemogočeni. Pod enotnim vodstvom se odlej razvijala nova delavnost. Posamezne krajevne organizacije so dobile celo prvo nagrado v tekmovalstvu narodnih skupin za zadnje vojno posojilo in so si tako pridobile pravico krstiti bombno letalo. Narodni svet je odgovoril na vsako gonjo reakcije proti Jugoslaviji, pisal je prezidentu Trumanu in zahteval za Jugoslavijo enako gmočno pomoč kakor za druge države. Narodni svet je tudi organiziral širokopotezno akcijo proti krivicam, zagrešenim nasproti jugoslovanskim narodom, kateri so v borbi proti fašizmu toliko žrtvovali. Narodni svet je dvignil ameriške Hrvate v boj proti gonji za vrnitev monarhije. Zasluga neumorne politično propagandne delavnosti je, da stoji danes večina Američanov jugoslovanskega porekla na strani Titove Jugoslavije.

Ko se je pričela borba na priključek Trsta in Julijske krajine k Jugoslaviji, sta Zedinjeni odbor jugoslovanskih Američanov in Narodni svet poslala spomencu ministrskemu svetu v Londonu, posredovala pri Uredništvu zbirali širok krog sodelavcev, katerih strokovno znanje in razumevanje potreb po izobrazbi ljudstva sta porok, da doseže list svoj namen.

»Novi čas« bo potemtakem ljudski mesečnik, ogledalo nove družbe in resnično novega človeka, njegov svetovalec, spodbujevalec in zanesljiv kažipot.

Naročajte se na naslov: Uprava lista »Novi čas«, Ljubljana, Franciškanska ul. 6/I, ček rač.: 10811, tel. št. 44-28.

Cena posameznik številki 10 din, letna naročnina 80 din

Uredniški odbor.

Naši izseljenci v Franciji

tvorijo v glavnem tri skupine: Pas de Calais in Nord, Moselle in Meurthe et Moselle ter Pariz z okolico. V rudarskih revirjih, ki sta na eni strani departementa Nord in Pas de Calais ter na drugi strani Moselle in Meurthe et Moselle, so predvsem rudarji. V pariški okolici so Jugoslovani predvsem lesni delavci, v Parizu samem pa je precej obrtnikov in obrtniških delavcev. Grobo ocenjeno je sedaj v Franciji kakih 15.000 Jugoslovancev. Imamo konzulat v Marseillu in v Lyonu. Razen tega je še nekaj častnih konzulatov (Dijon). Naše poslanstvo v Parizu ima tudi konzularni odel. Kaže pa se potreba po ustanovitvi novih konzulatov, zlasti v Lilleu in Metz, kar odbori Društva Jugoslovancev ne zmorejo vsega dela sami. Vprašanje državljanstva naših izseljencev je pereče, ker si Francija zadnji čas prizadeva, da bi pridobila čim več tujih delavcev, zlasti rudarjev, za francosko državljanstvo. Otroci imajo le malo možnosti, da bi se naučili materinega jezika, ker pri manjkajo učiteljev. V rudarskih kolonijah si pomagajo s tečaji, ki jih vodijo izobraženi delavci. Zlasti potrebujejo učnih knjig. Velika je tudi potreba po organizacijskih kadrih. Zato so naši izseljenci v Franciji že to zimo organizirali šolo za kadre, ki nujno potrebujemo literaturo o narodno osvobodilni borbi.

ZIVLJENJE V KRKI PRI STIČNI

Posebno je živahno pri nas prostovoljno delo. Samo v mesecu februarju smo imeli tri lepe uspehe prireditve, igre »Vdova Roškarica«, Presernovo proslavo in igro »Trije vaški svetniki«. Agrade interesente pa je razgibalo razdeljevanje cerkvene nadarbine in dobili so zemljo, ki bo najbolje in z največjo ljubeznijo oddelana. Organizacije AFZ, ZMS in pionirjev so delavne. Imamo vzgojno in politična predavanja, ustanovili bomo Ljudsko univerzo. V Krki imamo še Strokovno zvezo prosvetnih delavcev in nameščenecv in poslovalnico stiške nabavne in prodajne družice.

KONFERENCA DELAVSKE MLADINE V SENOVEM

22. t. m. je zborovala v Senovem delavska mladina Senovega, Rajhenburga, Stare vasi - Vidma, Krškega, Brežice in traktorske postaje Brežice. Med drugim smo sklenili, da bomo s prostovoljnimi delom zaspali protitankovski jarek, sodelovali z brezplačnim delom pri obnovi ceste Senovo-Rajhenburg, vsakih 40 dni posnažili veliko šolsko dvorano in da bomo vsi pomagali pri setvi na Krškem polju. Polaj smo resolucijo maršalu Titu kot odgovor na njegovo noveletno poslanico mladini.

Ekipa naše vojske pri smučarskih tekmah v Guštanju. V tretji od desne na levo prvak Matevž Lukanc (Tržič)

Telesna vzgoja

„Svoboda“ je položila obračun dela

Predzadnji nedeljo dopoldne je bil redni letni občni zbor našega mladega in mnogobojnega društva telesne vzgoje v mestni četrti Tabor. Polagalo je obračun o doseženem delu na polju telesne vzgoje v prvi četrti. Društvo ima dobro urejeno delo v vseh panogah telesne vzgoje. Svoboda je prav razumela telesno vzgojo v naši novi mladini. Občni zbor je bil vzpodbudila za vse one, ki se stojijo ob strani, da se povežejo v enotno in smiselno telesno vzgojo mladine.

Predsednik tov. Burič je otvoril občni zbor in pozdravil vse navzoče, člani pa za zastopnike FOS, JA in mladinskih organizacij. V uvodnem govoru je tov. predsednik posebej poudaril, da je članstvo Svobode razumelo tok časa in prvo pohvalo med naše borce, branitelje domovine in rešitelje iz suženjstva. Spominjal je na domače izsajence. Spominjal je na domovinske borce, ki so se postavili na čelo boja za svobodo. Na nadaljnjih besedah je tov. predsednik orisal težko delo oživljenega društva, ki ni imelo dela za splošno vadbo in igri, ampak za telesno vzgojo mladine. V začetku je bilo tudi brez vsakih sredstev. Z razumevanjem oblasti in vojske je bila družba dodeljena dvorana na Taboru, ki pa je bila v zelo nezamirjenem stanju, telovadno orodje pa večinoma oplenjeno in polmiljeno, tako da je bilo treba mnogo truda in napornega dela, da se je prostor za vadbo vsaj za sio postavil v uporabno stanje. Tako se je s skromnimi začetki prišlo z delom. Danes je Tabor lep urejen, vse je popravljeno in počisto in lahko vsak vadi pod strokovnim vodstvom vaditeljev.

Iz poročila tajnika je razvidno, da ima društvo v svojih vrstah preko 900 aktivnih članov. Namen društva je bil organizirati vse ki se čutijo zdrave in sposobne in ki niso politično neomadeževani, ter jim dati možnost udeleževanja v telesni vzgoji. Sami tako bomo ustvarili resnično množično organizacijo, v katero so bili pritegnjeni vsi sloji, de. lavec, kmet, študent, nameščene, ne glede na politično pripadnost v prejšnji časih. Društvo pa je še vedno brez igranja da bodo oblastva in me. rodnici činitelji pripomogli k temu cilju in odkazali potrebno igranje, s čimer bo društvu dana možnost s širšega razuma. Odnosi med ZMS so bili prijetni in s vseh zadev reševale v duhu tesnega sodelovanja.

Med letom je bil ustanovljen zdravniški osek, ki ima nalogo pregledati zdravstveno stanje naše mladine. Nadalje je bil ustanovljen loterijski osek, ki bo v kratkem izdal načrt za svojo prvo loterijo z večjim številom večjih in manjših dobitek.

Iz poročila tov. blagajnika je razvidno, da je bilo društvo v rokah preiskusnih voditeljev, ki s svojim delom dosega mnogo koristnega za društvo. Sredstva pa še ne zas. očajajo za vse potrebe, zato bo moralo društvo še bolj aktivizirati članstvo. Poročilo nadzornega odbora je uglobovalo, da je bilo delovanje društva dobro, razen vzornosti, ter je predlagala razrešeno staremu odboru. Sledila so poročila referentov za telovadbo, lahko atletiko, nogomet, tabletenis, smučanje itd., ki s. bila sprejeta z aplavzom.

Odbor ki vodi društvo k novim uspehom se sestavlja takole: predsednik Fain Ciril, podpredsednik Pezdir Ivan, Lindner Miro, Jugovec Franjo, tajnik Gužina Aleksander in Novak Emil, blagajnika Zupančič Anica in Čencur Milan, propagandisti Korinšek Tine, Počkar Miran, Zupančič Drago, gospodarji Hujkar Viktor, Guštin Bogo, Novak Saša, ter odborniki Krušnik Slavko, Oman Oto, Stanič Nada, Vrhovec Jože, Trobešek Lado, Vrhovec Janja, Lah Sandi, Vspenik Urih, Bužga Rudi, Novak Janez, Skofic Anton, Bizjak Venceslav, Vesel Branko, vodniki za telovadbo Prelovec Rado, Knežek Andreja, Stojkovič Mirko, Jug Boža, Bužga Rudolf, Udovc Danijel, Nikolič Angela, za nogomet kap. Gorenc, Kroupa Ačko, inž. Križ Branko, za smučanje Rogel Zdenko, za košarko in odbojko Kosce Miloš, sabljanič Tavčar Mitja, kolesarjanec Mayer Ivan, lahko atletik, Oberšek Jože, dranjev Franc, jedilničar Kopecki Emil, tabletenis, Merlak Iv. in Klun Tone, kegljanec Logar Stane, izletništvo in ekskurzije Supančič Drago, plavanje prevzame začas. tov. Prešeren Mitja (član Udarnika), zdravstvo: dr. Cunder Milan in dr. Majda Mačkovič, V disciplinski odbor so izvoljeni dr. Ples Ivan, Steiner Zlatan, Jarc Andrej, Logar Stane in Vagner Jože, Nadzorni odbor: Hribar Jože, Burič Rudolf, Matelič Uroš, Juran Magda, Zavašnik Bojan, Zastopnik JA dr. Kastelic Mirko, zastopnik Sindikata major Knap Matija, zastopnica AFŽ Janja Bara.

Pozdravne branjavke s. poslali vrhovnemu komandantu JA maršalu Josipu Brozu Titu, pomočniku ministra za zunanje zadeve tov. dr. Aleš. u Beblerju, Centralnemu komitetu KPS, vladi Ljudske republike Slovenije, podpredsedniku zvezne vlade tov. Edvardu Kardelju, glavnemu odboru ESZDNS, centralnemu odboru USAOJA ter FOSu.

Izdelan je bil vestranski načrt za delo v novi sezoni, ki bo objel vse panoge telesne vzgoje. Prvi večji nastop bo 7. aprila »Tek čez drn in strn«, nadalje telovadna akademija na predvečer praznika dela dne 1. maja, taborene mladine na Gorenjskem in ob morju v mesecu juliju in

avgustu in vzgojitev novih kadrov voditeljev. Odprto bo tudi kopališče za javnost in domače častvo, ki bo služilo za potrebe javne higijene. Društvo ima vse pogoje, da se pod novim vodstvom, v katerega je pritegnjeno tudi mnogo mladine, vsestransko razvije.

Razpis

s propagandnega turnirja v namiznem tenisu, ki bo v nedeljo 3. marca v Mariboru

TD Maribor in TD Zelezničar razpisujeta velik propagandni turnir v namiznem tenisu v nedeljo dne 3. marca 1946 v veliki dvorani TD Maribora (Union) s pričetkom ob 7. uri zjutraj.

Vsi, ki se nameravajo turnirja udeležiti, naj pošljejo svoje prijave najkasneje do sobote dne 2. marca na naslov »Slovalnica TD Maribora, Grajski trg št. 4.

Na sporedu bodo sledeče discipline: moški poedinci, juniorji, ženske poedince, moške dvojice, in mešane dvojice. Prijavnina znaša 15. din za dvojice, za ostale discipline 10. din. Vodja turnirja je tov. Mežnarčič Edo, član TD Zelezničarja, Maribor.

Sprejem

v pedagoški tečaj

V pedagoški tečaj za učitelje pripravnikov in Kranju so sprejeti:

Albreht Mihaela, Bajc Jožica, Baršič Ivo, Berčič Antonija, Beravs Ivan, Beratič Vera, Bizjak Slavka, Blenkus Zorko, Borštnik Ljubo, Brancelj Franc, Breznik Marjan, Brus Ivanka, Cvirn Igor, Camernik Rudolf, Dernač Elizabeta, Dolenc Marija, Dolžan Julijana, Domovšek Zora, Drolc Ivanka, Fertin Cvetka, Furlan Jakica, Gabrenja Francka, Gerželj Ciril, Globoknik Lea, Globokar Vladimir, Gole Davorin, Golmajer Franc, Golmajer Marija, Groznik Alojzija, Gudrih Lea, Hafner Alojzija, Hočevar Olga, Hofbek Ljerkar, Hribar Slavko, Hudovernik Bizant Cita, Ivanšek Miroslava, Jakopič Alojzij, Japelj Marjan, Javornik-Honjovski Hildegarda, Jelenec Marija, Jelenec Tatjana, Jemec Franciška, Jeras Zdravko, Josenovec Niko, Kambič Betka, Kandare Marko, Kaštrun Cilka, Kobentar Albin, Kodra Jožefa, Kodre Srečko, Korosek Viktorija, Koželj Vladimir, Kožuh Franc, Krasnik Pavel, Kržižnik Pepca, Kušar Ivana, Kuralt Stanislava, Lukanc Ana, Levstek Ana, Mak Marija, Mandelja Ana, Markez Pavla, Meglen Tina, Mehtig Silvester, Mencinger Minka, Mikolič Stelica, Močnik Srečko, Mo. le Franc, Možina Ana, Novak Vida, Oblak Olga, Oblak Vida, Ogriček, Serajnik Francka, Omahan Zorka, Onič Benata, Pavlovič Antonija, Perhaj Milka, Perovič Heda, Peter. nelj Irena, Pintar Marija, Pirmat Delfina, Pirmat Tinka, Podobnik Jelanda, Polajnar Olga, Polka Draga, Poljšak Jože, Ponikvar Nada, Prestor Dušan, Pretnar Antonija, Pri. možič Tinka, Raktelj Franc, Rupnik Marijan, Rehberger Albin, Salomon Roza, Samonik Milica, Seliger Drago, Sever Ljudmila, Simšič Jožer, Simoneti Sonja, Skok Boža, Smolnik Jakob, Smrtnik Pavel, Smuk Pepca, Stele Eli, Stefančič Božidara, Strle Zofka, Strojanc Rozalija, Svoljšak Janez, Šink Vera, Škrlj Antonija, Šmid Daro, Šorn Hilda, Špreizer Danica, Tekavec Franc, Tek. kave Zora, Tomažič Stefanija, Te. ran Marija, Tribušon Zorka, Uzar Ljuba, Ulanec Marijana je sprejeta v tečaj za učitelje pripravnike v Mariboru. Naj se tam javi. Usenek Steštan, Varl Jožef, Valentičič Ivan, Verbole Božidara, Vidmar Ivana, Vidmar Mara, Vidmar Miloj. ka, Zgonec Dušan, Zor Ivan, Zupan Mara, Zupan Pavel, Zupanc Francka, Zupančič Alojzij, Žepič Miroslav, Žnidar Majda, Zontar Stanislav in Podobnik Marija.

Vsi sprejeti naj se zgledajo dne 9. marca dopoldne v Marjanišču v Kranju. Dne 10. marca se začne red. den pouk. Oni, ki niso prišli, ki so prošnji za sprejem potrdila KLO o svojih premoženjskih razmerah, naj ga prinesejo s seboj. Vsak naj prinese tudi s seboj celo živilsko na. kaznico, dve odeji, posteljnino, jedilni in čistilni pribor.

Prosilci, ki niso mogli biti sprejeti v tečaj in stanujejo v Ljubljani, naj dvignejo svoje dokumente pri okrožnem OF odboru za ljubljansko okrožje, prosvetni oddelek, na Sv. Petra cesti 2.II.

Radio Ljubljana

SPORED ZA PETEK
6.30-7: Laha solistična glasba. 7-7.15: Napoved časa, vesti, objave in pregled sporeda. 7.15-8: Mali ansambli. 12.30-12.40: D'apres midi d'un faune (Debussy). 12.40-12.55: Napoved časa, vesti, objave in pregled sporeda. 12.55-13.15: Slovenske in h. nške pesni polje alistska Elza Karlovcva, pri klavirju Bojan Adamič. 13.15-13.30: Skladbe za čelo in klavir. 13.30-13.45: Napoved časa, pregled tiska, objave in pregled sporeda. 13.45-14: Violina in klavir. 14-14.30: Koncert Radijskega orkestra, vodi Rudolf Starič. 14.30-14.45: Napoved časa in poročila. 14.45-15: Češke zbornice skladbe. 15: Polzvedbe. 17.30-18: Vojška oddaja. Biljana Marinkovič: Za njima ostajala je svoboda (v srbohn. jeziku). 18-18.15: Mladinska oddaja: O konferenci delavske mladine Slovenije. 18.15-19: Literarna ura. Miroslav Križar: Gospoda Glembejvi. Nekaj prizorov iz Ljudsko narodno gledališče. 19-19.15: Napoved časa, vesti, objave in pregled sporeda. 19.15-19.30: Messenger: Dva golobčka. 19.30-19.45: Ljudska univerza RL: O zadržištvu. 19.45-20: Poje zbor Srečka Kosove. 20-22: Koncert Tržaške filharmonije. Dirigira Jakob Cipce. Prenos iz Unions. 22-22.30: Iz naših tujerajskih časopisov, nato reproducirana glasba.

PODPIRAJTE VOJNE SIROTE!

Dnevne vesti

Koledar
Petek, 1. marca: Albin.

Spominski dnevi

1. III. 1941: Nemci vkorakali v Bolgarijo.
1. III. 1945: Sovražni izpadi proti enotam IX. korpusa v Vipavski dolini. Vsi napadi so bili odbiti.
1.-5. III. 1944: Razbita nemška ofenziva v Benečiji, preko 1000 sovražnikov uničenih.

V začetku marca 1942: Četa polbat. taljona Ljube Serčerja odide na Kočevsko in iz raznih partizan. skih skupin formira Kočevski ba. taljon. Komandant Stjenka Bojan Polak, politkomisar Ante Novak.
V marcu 1943: Več hudih spopadov med partizani in Nemci v Dolomiti, na Krašu pa je bilo izvršenih mnogo sabotažnih akcij.
V marcu 1945: Sovražnik začne z ofenzivo na osvobodeno ozemlje na Primorskem.

Dežurne lekarne

Danes: Lekarna Leustek, Resljeva cesta 1, lekarna Komotar, Vič-Tržaška cesta.

Vremenska napoved

Spremenljiva oblačnost, večji del dneva sončno. Temperatura se ne bo mnogo spremenila.

NARODNO GLEDALIŠČE

Drama

Petek, 1. marca ob 20.: Cankar: Za narodov blagor. Sindikalni abonma. Red SD.
Sobota, 2. marca ob 20.: Škvarkin: Tuje dete. Izven.

Nedelja, 3. marca ob 15.: Cankar: Za narodov blagor. Izven. Ob 20.: Goldoni-Rupel: Primorske zdrahe. Izven.

Opera

Sobota, 2. marca ob 19.30: Verdi: Traviata. Sindikalni abonma S.A. Nedelja, 3. marca ob 15.: B. Smetana: Prodana nevesta. Izven. — Ob 19.30: J. Offenbach: Hoffmanove pripovedke. Izven.

Iz direktije Drame. Obveščamo abonente sindikalnega abonmaja SB, da sobotne predstave »Pokojnika« zaradi obolelosti tov. Staneta Severja ne bo.
Izprememba repertoarja. Zaradi obolelosti tov. Staneta Severja bo v soboto 2. t. m. namesto »Pokojnika« Škvarkinova komedija »Tuje dete« in sicer izven abonmaja. Vloga Manje bo igrala namesto Anke Levarjeve Sava Severjeva, Jakova bo igral Bojan Stupica, Perčatinka pa Fran Milčinski. — V nedeljo 3. marca ostane popoldne ob 15. uri Cankarjeva komedija »Za narodov blagor«, pač pa bodo zvečer namesto »Sole za žene« Goldoni-Ruplove »Primorske zdrahe«, Vlogo Pepke bo igrala namesto Anke Levarjeve Mila Kačičeva, vloga Lipeta pa namesto Staneta Severja Fran Milčinski. Obe predstavi sta izven abonmaja.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Petek 1. marca ob 20.15. »Tugomer«
Nedelja, 3. marca ob 15.15: »Tugomer«

V Sentjakobskem gledališču bodo ponovili dr. 20.15 in v nedeljo ob 15.15 kot popoldansko predstavo Jurčič-Lestvinkovo tragedijo »Tugomer«. Dejanje se vrši za časa bojev polabskih Slovanov z Nemci. Pri predstavi sodeluje vse osebje odra. Vlogo Vrže igra Bučarjeva, Hilderberta pa Rohaček. Čisti dobitek današnje predstave je namenjen vojnim invalidom. Predprodaja vstopnic od danes dalje v poslovalnici Putnika, hotel Slon, in eno uro pred začetkom predstave pri dnevnih blagajni v Mestnem domu.

Mariborsko gledališče

Petek, 1. marca: Zaprti. (General. ka.)
Sobota, 2. marca ob 20. uri: Čajkovski: Jevgenij Onegin. Premiera. Izven.
Nedelja, 3. marca ob 15. uri: Linhart: Veseli dan ali Matiček se ženi. Izven. — Ob 20. uri: Smetana: Prodana nevesta. Izven.

Slovensko ljudsko gledališče Jesenice

Sobota, 2. marca ob 19.30: Golia: »Princeska in pastirček.«
Nedelja, 3. marca ob 15.: Koncert Tržaške filharmonije. — Ob 19.30: Cesar: »Utopljenca«, repriza.
Torek, 5. marca ob 19.30: Cesar: »Utopljenca«, repriza.
Petek, 8. marca ob 15.: Golia: »Princeska in pastirček«, predstava za šolsko mladino.
Sobota, 9. marca ob 19.30: Finžgar: »Razvalina življenja«, premiera.

Mestno gledališče Kranj

Sobota, 2. marca ob 20.: Arx-Albreht: »Izdaja pri Novari.« Gostovanje Mire Danilove, članice ljubljanske Drame.
Nedelja, 3. marca ob 20.: Albreht: »Izdaja pri Novari«, drama. Gostovanje članice ljubljanske drame Mire Danilove.
Torek, 5. marca ob 20.: Cesar: »Trije vaški svetniki.«

KINEMATOGRAFI

Ljubljana, Kodeljevo: Ameriški film »Pesem mladostit,« tehnik. Ob 20. uri. Matica: Češki film »Zakonske laži,« tehnik. Ob 16.15, 18.15 in 20.30. uri. Sloga: Sovjetska filma »Tiskar Fedorov« in »Stalin govori,« tehnik. Ob 16.15, 18.15 in 20.15. uri. Union: Sovjetski film »Prazniški mladostit,« tehnik. Ob 15, 17, 19 in 21. uri.
Celje, Metropol: »Sporedi domače proizvodnje,« tehnik.
Maribor, Esplanade: Ameriški film »Mlada letak,« tehnik. Grajski:

Finski film »Potepuhov valček,« tehnik.
Ptuj: Španski film »Španska krič,« tehnik.
Radovljica: Ameriški film »Deževje prihaja,« tehnik.
Šoštanj: Sovjetski film »Suvorov,« tehnik.
Skojka Loka: Francoski film »De. cembrska noč,« tehnik.
Trbovlje: Češki film »Gabrijelaj,« tehnik.

Sporedi 2. in 3. t. m.:
Bled: Sovjetski film »Zlati kijučke,« tehnik.
Domžale: Italijanski film »Preko ljubezni,« tehnik.
Dravograd: Ameriški film »Človek v sivem,« tehnik.
Grosuplje: Ameriški film »Moj — Bill matič,« tehnik.

Hrastnik: Sovjetski film »Deklid se mudi na sestaneke,« tehnik.
Ig: Ameriški film »Soba 309,« tehnik.

Kamnik: Francoski film »Junaki jutrišnjega dne,« tehnik.
Mežica: Sovjetska dokumentarna filma »Albanija,« »Auschwitz,« tehnik.

Novo mesto: Ameriške film »Galaxi zmaguje,« tehnik.
Ormož: Španski film »Španska krič,« tehnik.

Radeče: Ameriške film »Zakonske laži,« tehnik.
Rajhenburg: Češki film »Turbinac,« tehnik.

Rogaška Slatina: Sovjetski film »Dvoboji,« tehnik.
Ruše: Sovjetski film »Sekretar ra. jonskega komiteta,« tehnik.

Slovenjgradec: Ameriški film »Pod zastavo svobode,« tehnik.
Sv. Lenart: Sovjetski film »Lenin oktobra,« tehnik.

Št. Jernej: »Sporedi domače proiz. vodnje,« tehnik.
Večve: »Norveški film »Bastard,« tehnik.

Vrhnika: Jugoslovanski film »Kora. ki v svobodi in sovjetski film »Življenje čebela,« tehnik.
Zalec: Sovjetski film »Kutuzov,« tehnik.

Društvo za kulturno sodelovanje Slovenije z ZSSR priredi v ponedeljek 4. marca predavanje »O Rdeči armadi.« Predava komandant IV. armije, generalmajor Danilo Lekić. Predavanje bo v mali dvorani kina Matije ob 8. zvečer.

Ministrstvo za narodno zdravje vlade LRS sporoča, da so se pre. selli naslednji njegovi odseki: 1. Osek za kadre (personalni osek) s Starega trga 34 v Gledališko ul. 11, pritičije, in ima sedaj telefonsko številko 26.70; 2. Osek za statistiko z Aškerčeve ceste 26 v Gledališko ulico 11, pritičije, in ima sedaj telefonsko številko 26.70; 3. Sanitar. no. tehnični osek z Aškerčeve ceste 26 na Stari trg 34-II in ima sedaj telefonsko številko 26.61, ozl. roma 26.62.

Davčna komisija pri Mestnem ljudskem odboru za okrožno mesto Ljubljano bo dne 6. marca 1946 ob 16. ure dalje v prostorih oddelka za finance pri Mestnem ljudskem odboru, Ljugarjeva ulica 1.I levo, soba 5 (Kresja), določevala davčnim zavezancem-pravnim osebam (delni. skim družbam, zadrugam, družbam z omejeno zavezo itd.), katerih se. dež se nahaja na teritoriji četrtne. ga ljudskega odbora Moste, akonta. cijo na dohodnino za leto 1945. K razpravi se brez posebnih osebnih pozivov vabijo vsi prizadeti davčni zavezanci-pravne osebe, z dostav. kom, da bo sicer akontacija na do. hodnino za leto 1945 določena ne glede na njih sodelovanje s skle. pom, proti kateremu ne bo dopust. na nobena pritožba. Seznam doslej znanih in v poštev prihajajočih dav. čnih zavezancev-pravnih oseb je na razpolago prizadetim in uradnih pro. storih četrtnega ljudskega odbora Moste.

Popravljen ceste. Direktoja cest ministrstva za gradnje poroča: Fe. deralna cesta II. reda št. 244-245 (Grabe) — Radoslavci — Moravci (Zagorci), ki je bila zaradi odjuge zaprta za avtomobilski promet, je sedaj popravljen in s posobna za vsak promet.

ZMS Poljane. Mladina terena Po. ljane priredi na pustni ponedeljek ob 20. v franciskanski dvorani iz. redno zabaven kulturni večer. Pred. prodaja vstopnic je eno uro pred pričetkom predstave. Naše geslo naj bo: »Po delu za domovino — na za. bavo z mladino!«

V ponedeljek 4. marca bo izj. v. na na koncertu v Filharmonični dvor. ani Bachova Chaconna, ki je ka. men preizkušnje za vsakega violin. sta. V tej mojstrovini je natpal Bach vse tehnične probleme takrat. ne violinske igre, zlasti glede igra. nja v dvojemah in akordih. Poleg Bacha bomo slišali Beethovnoo Kreutzerjevo sonato ter krajša dela Saint-Saensa, Škerjanca in Ravela. Spored izvaja virtuos Stjepan Šu. lek, pri klavirju Evgenij Vaulin. — Začetek ob 20., vstopnice v knjigar. ni Glasbene matice.

Popis zmogljivosti obrtnih obra. tov. V večerjanih številkah se je vr. nila v tem članku pomota, da se bo vršil popis obrtniških obratov po strokah od 1. aprila t. l. do vključno 9. aprila t. l. Pravilno se mora glasi: od 1. marca do 9. marca t. l., to se pravi, na mestu, kjer stoji »aprilac, se mora glasi ti »marcac.«

Komisija za ugotavljanje vojne. dobička ljubljanske mestne četrti slova razprava, da bo dne 3. t. m. jav. na razprava, na kateri se bo raz. pravljalo o višini dobička, dosežene. ga v času vojne, proti sledečim oseb. am: 1. »Malina«, last Schweiger. Močnik, predlog 2.284.109.85 din; 2. Križar Drago, Medvedova 14, pred. log 49.000 din; Župan Julij, Fran. kopanska 5, 1.853.995 din; Meden

Viktor, Celovška c. 10, 681.939 din; Habjan Marija, gostilna, Celovška c. 41, 247.548 din; Jelčić Angelo, Ljuba, pleskarstvo, Galebtova 11, 25.849 din. Razprava bo v mali dvor. ani Doma Ljube Serčerja v Spod. nji Šiški (bivši Sokolski dom) ob pol 9. uri zjutraj.

Terenskemu odboru OF Kodeljevo so darovali: tov. Cviki Alojz 500 din za revne otroke; tov. Reich Ma. rija 516 din za revne otroke. Teren. ski odbor se darovalcem najlepše zahvaljuje.

Odbor Sentjakobkega gledališča se zahvaljuje tovarišem: slikarja Evgeniu Sajevcu in Nikolaju Omerzi ter kiparjema Karlu Putrihu in Zdenku za zgledno delo pri izdelavi kipov in risb za spominski večer članom, ki so padli v osvobodilni borbi.

Obrtniška zveza za okrožno mesto Ljubljano vabi v zvezi z večerjanim pozivom vse predstavnike obrtnih strok, naj pridejo v njeno pisarno že takoj ob 8. ozdroma ob 14. uri, od. vismo od tega, kdaj pride ponova stroka na vrsto. Naprošajo se, da so ves čas popisa določne stroke na. vzoci.

Vse posetnike nocojnega simfo. ničnega koncerta v Unionu opozar. jamo, da je začetek ob pol devetih. Spored pod dirigentom Jakobom Cipcem je: Ipavec: Serenada, Vi. valdi: Concerto grosso s solisti: Ru. pel, Jankovič in Barzano, Corelli: Koncert za violo in orkester, solist: Giusto Capponi in Beethoven: Sim. fonija št. 3 — Eroica. Vstopnice v knjigarni Glasbene matice.

Opozorilo. Gozdni požari, ki zlasti v pomladanskem času nastajajo za. radil ne previdnosti izletnikov in o. skovalcev gozdov, povzročajo občut. no škodo ter je zato opozoriti vse osebe, ki z nepremišljenim odmeta. vanjem in ravnanjem z ogorki, vžl. galicami itd. povzročajo nastanek požarov, da je potrebna skrajna pazljivost in da bodo povzročitelji v primeru dokazane malomarnosti ali namerne povzročitve požarov občut. no kaznovani.

Ribarsko društvo Celje ima v ne. deljo 3. t. m. ob 9. dopoldne v ho.

DELITEV SVEŽEGA MESA
Potrošniki okrožnega mesta Ljub. ljane, ki so upravičeni prejemati meso, bodo prejeli v soboto dne 2. marca 1946. dopoldne pri svojih stalnih mesarjih na odrezek »meso 11 marec 46« in na dva tedenska odrezka »7 dnevnj marec« živilske nakaznice, izdane od MLO — odse. ka za preskrbo, Ljubljana po 10 kg teletine.

Prav tako prejmejo isti dan sveže meso bolniki na odrezke bolniških nakazil in zdravstvenih zavodih.

Prodajna cena teletinj je 33 din za kg.

Potrošniki okrožnega mesta Ljub. ljane morajo oddati pri svojem do. sedanjem stalnem mesarju naročil. nico za meso »B I. marec 46« ali »B III. marec 46«, izdane od MLO — odse. ka za preskrbo, Ljubljana. Te naročilnice morajo potrošniki oddati mesarju do 5. marca 1946.

Mesarji naj dvignejo meso v petek dne 1. marca 1946. ob 14. do 17. ure na mestni klavnic.

Mesarji morajo obračunati odrezke in predložiti naročilnice brezpogojno v torek dne 5. marca 1946. ob 8. do 12. ure na Navodno, Novi trg 4. soba št. 14.

VSEBINA KARTONOV

SUHE HRANE OBROKA »C«

Po nalogu zvezne vlade prejmejo, kot je že bilo objavljeno, lahki in težki delavci po štiri obroke suhe hrane obroka »C«. V kartonu pa je 8 obrokov suhe hrane, kar je koli. čina, ki jo prejmeta dva upravičen. ca, zato bo najbolje, če radi hitreje odpremo po dva upravičenca prevza. me celotni karton ter si ga potem razdelita. V primerih pa, kjer je suha hrana v lesenih zabojčih, ka. tere je treba vrniti, bo treba pre. vzeti ločena obroka pri razdeljeval. cu po dogovorjenem postopku, ki bo jamčil za pravilnost ter vrnitev lese. nega zabojčka. Vsak karton ali za. bojček ima obroke razporejene tako, da je, gledano v podolžni smeri, na levi in desni strani enaka polovica z enako vsebino. Celotni karton vse. buje 48 doz in 8 posebnih zavitkov, vsak upravičenec prejme torej polo. vico, t. j. 24 doz in 4 posebne zavit. ke. Navajamo za kontrolo vsebino doz in zavitkov, do katerih so posa. mezniki upravičeni.

Od doz prejme 12 doz mesnih iz. delkov in 12 doz sladkarij. Šest krat po dve enaki dozi vsebujejo: kureti. no in zelenjavo (Chicken and Vege. table), meso in testenine (Ground Meat and Spagetti), mesano mesno zelenjad (Frankfurters and Beans), svinjino s fižolom (Ham and Lima Beans), mesano meso in testenine (Meat and Noddies), svinjina z jajci in krompirjem (Ham and Eggs).

Od doz s sladkarijami vsebujejo šest krat po dve enaki dozi: Break. fast (4 kocke sladkorja, vrečica bon. bonov, slaščice, piškoti), Super (4 kocke sladkorja, 4 bonboni, škattijca sladke marmelade, zavojček mešane kave z mlekom, piškoti), Dinner (zavojček sladkorja, slaščice, zavoj. ček limoninega praška, piškoti, pre. pečenci), Dinner (zavojček sladkor. ja, bonboni, pomarančni prašek), Super (1 škattijca sladke marmela. de, bonboni, zavojček kakaoa, piško. ti), Breakfast (4 kocke sladkorja,

telu »Beli volk, Stanetova ul. 2, svoj občni zbor. Pol ure pozneje bo v istem lokalu ustanovni občni zbor ribarske zadruge za Savinjsko po. rečje.

Javna zahvala. Odbor dijakov Teh. nične srednje šole rudarskega in fu. zinarskega oddelka, se javno zahva. ljujejo za odziv in poslane minerale sledečim tov.: Volčanšek Franci, rudniškemu nameščencu v Tivol. ljah; Potjorek Alojziju iz Zagorja; Veis Francu, višjemu rač. inšpektorju v Ljubljani, ter vsem dijakom, ki so dosedaj prispevali k obnovi naše mi

STROJNE LISTE

V SMISLU URADNIH PREDPISOV DOBITE V OBLIKI
KARTOTEKE PO DIN —85 ZA KOMAD (OBRAZEC 3, 9)

v DRŽAVNI ZALOŽBI SLOVENIJE -
Ljubljana, Slomškova ulica 12

ISTOTAM DOBITE SKATLE, ABECEDNE IN SIGNATURNE
VLOŽKE ZA VSE KARTOTEKE V FORMATU DIN.

KOLEDAR OSVOBODILNE FRONTE
ZA LETO 1946

LJUBLJANSKE NAROČNIKE OPOZARJAMO, DA JE BIL
KOLEDAR OF ZA LETO 1946. DOSTAVLJEN PISARNAM
VSEH ČETRTNIH ODOROV V LJUBLJANI.

Vsak naročnik naj se torej oglasi v pisarni svojega četrtnega odbora, plača
tamkaj naročnino in koledar prevzame. — Naročniki, ki so se medtem pre-
selili, ga prejmejo pri četrtnem odboru svojega prejšnjega bivališča.

Slovenski knjižni zavod v Ljubljani.
Pred škofijo št. 5

PRESKRBA

(Nadaljevanje s 7. strani.)

sejo na levo stran vpisnika pod
vsoto v februarju nabavljena in v
januarju preostalega blaga. Dobljena
razlika (višek) tvori nato zalogo
blaga za mesec marec. Pravilnost
napravljenega obračuna potrdi vsak
razdeljevalec s svojim podpisom in
žigom ter jamči obenem za točnost
vseh navedb.

Mekarne in sirarji, ki ne vodijo
vpisnikov morajo tudi napraviti tak
obračun, vendar na posebnem listu
in ga morajo priložiti seznamu svojih
odrezkov.

Vsi razdeljevalci naj v izogib po-
sledic točno pazijo na pravilnost
svojih navedb.

Delitve posameznih vrst blaga na
odrezke so bile objavljene v tuk.
dnevniku dne 3., 10., 14., 15., 19. in
20. februarja 1946.

TRGOVCI

Vsi trgovci in razdeljevalci raci-
oniranega blaga okrognege mesta
Ljubljane se ponovno opozarjajo, da
se brezpogojno točno držijo izdanih
navodil in da v nobenem primeru
ne izdajajo racioniranega blaga
strankam, ki niso pri njih pravoca-
sno oddale naročilnic. To navodilo
velja za osnovne in dodatne živilske
nakaznice. Pri sprejemu naročilnic
ali odvzemu številki pri dodatnih
kartah, ki so določene kot naročil-
nica, mora trgovec na živilskih in
vseh dodatnih nakaznicah s svojim
žigom potrditi sprejem naročilnic in
le na take živilske in dodatne na-
kaznice sme in mora trgovec izda-
jati blago.

POTROŠNIKI

se zadnjič opozarjajo, da morajo
vedno takoj po sprejemu živilskih
nakaznic oddati naročilnice pri tr-
govcu ali zadrugi, pri katerih name-
ravajo isti mesec kupovati racioni-
rano blago. Trgovci pa jim mora
sprejem naročilnic potrditi na živil-
ski nakaznici s svojim žigom. Po
terminiranem roku za oddajo naro-
čilnic, ki je vsak mesec razglašen
v časopisih, trgovci ne bodo smeli
več sprejemati naročilnic, če ne bo
na predloženih živilskih nakaznicah
z naročilnicami uradno potrjen po-
znejši sprejem živilske nakaznice,
kar upravičuje potrošnika, da je na-
ročilnico oddal po terminiranem ro-
ku. Potrošniki, ki se v bodoče ne
bodo držali gornjih navodil in ki ne
bodo oddajali pravočasno naročilnic,
ne bodo isti mesec nikjer mogli ku-
piti racioniranega živila, kar v enaki
meri velja za dodatne karte za težke
in lahke delavce, ker se pod nobenim
pogojem ne more dopustiti, da za-
rad malomarnosti in brezbrčnosti
onih potrošnikov, ki ne upoštevajo
navodil ljudske oblasti, pri pravilno
razdeljevanju živil.

NAROČILNICE

Potrošniki okrognege mesta Ljub-
ljane naročajo blago za mesec mar-
ec 1946 pri poslovalnicah Nabavne
in prodajne zadruge in pri svojih
trgovcih na sledeči način:

Vse sprejete osnovne in dodatne
živilske nakaznice potrošniki takoj
predlože svojem dobavitelju, ki od-
reže vse naročilnice osnovne živilske
nakaznice. Pri dodatnih živilskih na-
kaznicah je smatrat sledeče števil-
ke kot naročilnice:

za dojenčke odrezek »Doj. 151«,
za otroke v 2. letu »Otr. 161«,
za otroke v 3.—7. letu »Otr. 171«,
za otroke od 8.—14. leta »Mlad.
181«,

za noseče žene odrezek št. »1«,
za lahke delavce odrezek »LD 13«,
za težke delavce odrezek »TD 11«,
za narodno milico odrezek »NM 1«,

Naročilnice je oddati do najpozne-
je 6. marca, trgovci pa morajo po-
brane naročilnice (nalepljene kakor
običajno, ločeno rdeče in črne v pa-
pirnih vrečkah, na katerih vpišejo
točno vsebino naročilnic), oddati do
dne 10. marca t. l., pri MLO, oddel-
ek za trgovino in preskrbo, Novi trg
4/III.

Naročilnice morajo trgovci preži-
gosati. Za točnost oddanih naročil-
nic jamčijo trgovci za lastnoročnim
podpisom.

GOSTILNICA

Gostinski obratoma okrognege
mesta Ljubljane se z današnjim
dnem začne deliti vino za mesec
marec. Nakaznice izdaja MLO, oddel-
ek za trgovino in preskrbo, Novi
trg 4/III, soba št. 18, vsak dan od
8. do 12. ure.

SREČKE

RAZREDNE LOTERIJE
kupujte pri glavni kolekturi

ZAKLAD

FRANC JAMNIK
LJUBLJANA, Miklošičeva c. 14

CRNE NIZKE ČEVLJE, moške, šte. 42,
prod. Naslov v ogl. odd. »Slovenskega
poročevalca«. 4386-5
ČEVLJARSKI STROJ, velika, cilindrična,
in nekaj kopit takoj ugodno prod. Na-
slov v ogl. odd. »Sl. poroč.«. 4411-5
PISALNI STROJ nemške znamke, skoraj
nov, v kovčegu, z lepo slovensko pisavo.
prod. Rudolf Zore. Ljubljana, Gie-
dališka ulica 12. 4410-5
RADIO, ševni, majhne, moderne oblike,
zamenjan za žensko kolo ali prod. Br-
vnična. Kopitarjeva ulica 1. 4409-5
KLAVIRSKO HARMONIKO »Hohner«, 43
basov, zelo dobro, prod. Naslov v
ogl. odd. »Sl. poroč.«. 4425-5
OTROŠKO POSTELJICO, belo, z vložkom
in žimnico, lepo, prod. Naslov v ogl.
odd. »Sl. poroč.«. 4424-5
VOLNO ANGORA, 30 dkg, prod. Naslov
v ogl. odd. »Sl. poroč.«. 4426-5
OTROŠKI VOZIČEK, globok, krem, dobro
ohranjen, predvoini material, prod. Na-
slov v ogl. odd. »Sl. poroč.«. 4327-5
SPOMLADANSKI ŽENSKI PLAŠ in lahki
moški povojni pokrivali, prod. Ogl.:
Šubelj, modno krojašstvo, Dunajska c.
35. 4394-5
PET in 6 SERVETOV prod. Naslov v
ogl. odd. »Sl. poroč.«. 4445-5
KAVČ prod. Kongresni trg 2/III. 4447-5
BLAGO ZA PLAŠ HUBERTUS in 20 dkg
bele volne angora prod. Naslov v ogl.
odd. »Sl. poroč.«. 4428-5
MOŠKO SUKNJO, dobro blago, prod. Na-
slov v ogl. odd. »Sl. poroč.«. 4444-5
ZABOJ IZ MOČNE LEPENKE, 70x35x35
centimetrov in manjši, naprodaj v tri-
vini Bata. 4439-5
SCEVNI RADIO prod. za 10.000 din.
Naslov v ogl. odd. »Sl. poroč.«. 4435-5
GLOBOK OTROŠKI VOZIČEK prod. za-
radi selitve prav poceni. Naslov v ogl.
odd. »Sl. poroč.«. 4440-5
GLOBOK OTROŠKI VOZIČEK, krem, pro-
dam, Okiška ulica 18. 4457-5
DVOJE VRAT IN DVOJE OKEN, vse no-
vo, prod. Ižanska cesta št. 93, pri
mitnici. 4431-5

Opozorilo!

Vse inserente vljudno prosimo,
da pri oddaji oglasa napišejo
razločno svoj naslov in kraj.
Vredno nerazločno napisanega
naslova nastanejo nepravilne za-
oglaševalca, ker ni v oglašu
njegovega točnega naslova.

Oglasni oddelček
»Slovenskega poročevalca«

OGLASE

ZA VSE JUGOSLOVANSKE
DNEVNIKE SPREJEMA
CASOPISNA AGENTURA
ZA SLOVENIJO
LJUBLJANA, TYRŠEVA CESTA 23

Davliska

spet prihaja
V SOBOTO BO SPET MED NAMI

KUPUJEMO
KUMINO (kimelj)

vsako količino od 50 do 5000 kg.
Ponudbe na

»MERKUR«
ZAGREB, VLASKA BR. 12

POLŽASTE
STOPNICE

DO VIŠINE 4 METROV
KUPIMO.

Ponudbe na TOVARNO VERIG D. D.
V LESCAH PRI BLEDU.

JAVNA ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem tov. dr. Der-
gancu, tov. dr. Rojcu in tov. dr. Po-
lanški, da so me s svojo požrtvoval-
nostjo in izvrstno uspešno operacijo re-
šili gotove smrti.

Zahvaljujem se tudi č. sestram
kirurški kliniki za vso izkazano
pomoč in skrb.

Tržič 28. februarja 1946.

BERNARD LENARTEK

Zahvala

Vsem, ki ste z nami sočustvovali ob težki izgubi našega dobrega
očeta, dedka, brata, tasta, svaka in strica

FRANA KOSA

TRGOVCA

vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremlili na njegovi poslednji
poti, se ga spominili s cvetjem ter darili v dobrodelne namene, naša
iskrena hvala.

Posebna zahvala pa še č. g. kanoniku dr. Šimencu za poslednjo
tolažbo in spremstvo, kakor tudi g. dr. B. Žužku za iskrene poslo-
vne besede ob odprtem grobu.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v soboto 2. marca 1946 ob 7.
v stolnici.

Ljubljana, 28. februarja 1946.

ZALUJOČI OSTALI

OBVESTILO

Centjene stranke obveščam, da sem
zopet odprl pekarno. Kruh za stran-
ke sprejemam v peko ob 10. in 12. do-
poldne in se cenjenim strankam pri-
poročam.

FRANC POSAVEC, pekarna,
LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 30

KLAVIRSKO HARMONIKO, novo, z re-
gistri in kovčgom, prod. Ogl. odd.
12.—15. Ivanka Zajc, Potočnikova ulica
št. 8. 4429-5
3 PARE ŽENSKIH SPORTNIH IN OD-
PETIH ČEVLJEV št. 38 in 39 ter 1 par
lahkih moških št. 42 prod. Trdinova
ulica 5, podprilije. 4462-5
PLEMENSKO SVINJO in konja za vsako
vožnjo prod. Naslov v ogl. oddelku
»Sl. poročevalca«. 4473-5
ŽENSKO URO prod. Naslov v ogl. odd.
»Sl. poročevalca«. 4472-5
PSICO volčjakinjo, 1 leto staro, prod. Na-
slov v ogl. odd. »Sl. poroč.«. 4467-5
KRZEN PLAŠ ALI JOPO kupim. Pla-
dam dobro ali zamenjam. Ponudbe pod
»Prezameš sedaj ali aprila« na ogl.
odd. »Sl. poroč.«. 4468-5
GODBENIKI POZOR! Dva saksofona, alt
in tenor, popolnoma nova, poceni na-
prodaj. Vprašati Tržaška cesta 60. 4471-5
LESOSTRUŽNICO, novo, za manjša dela,
prod. Ivan Kregar, Robičeva 8, Sto-
žice 142. 4468-5
ZARADI SELITVE prod. belo železno
posteljo z mrežo, kuhinjsko mizo, nizko
kuhinjsko omaro, lep servis za črno ka-
vo za 10 oseb, likalnik, tehtnico, maj-
hen bakren kotliček, desko za pranje, na-
mizno električno svetilko, rokavice, žen-
ske, pregrinjala za zid ob postelji, nekaj
kovov kuhinjske posode, čevlje in galo-
še št. 43, nekaj sandal, veliko korito
za pranje perila it. d. Sinigoi, Bolgarska
ulica 17/II. 4434-5
NOV SUKNJIČ MARENGO in telovnik za
manjšo postavo ugodno prod. Naslov
v ogl. odd. »Sl. poročevalca«. 4456-5
KITARO kupim. Gramofon z 20 ploščami
prod. Naslov v ogl. oddelku »Sl. po-
ročevalca«. 4455-5
KOMBINIRAN OTROŠKI STOLEČEK, vi-
sok, igralni, izklop, prod. Ogl. odd.
Brundč, Celovška 42. 4464-5
RADIO »Philips«, 4+1, z magičnim oče-
som, 3 valovne dolžine. Zadnji model,
prod. Naslov: Rimska cesta 9, vra-
ta 8. 4470-5

Zahvala

Prof. dr. Lavriču izrekam najpri-
srčnejšo zahvalo za ves njegov trud
in uspešno izvršeno operacijo ter za
vso nego, ki mi jo je posvetil v času
moje težke bolezni.

Emilija Štajdohar

Vabilo

NA REDNO LETNO SKUPŠČINO
NABAVNE IN PRODAJNE
ZADRUGE V ČRNOMLJU,

ki se bo vršila v nedeljo 10. marca
t. l. ob 9. dopoldne v prostorih Ljud-
ske prosvete (bivšem Sokolskem do-
mu) v Črnomlju s sledečim

DNEVNIM REDOM:

1. Otvoritev skupščine.
2. Izvolitev zapisničarja in veri-
fikačijske komisije.
3. Poročilo upravnega odbora.
4. Poročilo nadzornega odbora o
pregledu poslovanja zadruge in
podletu razrešnice staremu
upravnemu odboru.
5. Volitev novega upravnega od-
bora.
6. Fuzija Nabavno-prodajnih za-
druge v Črnomlju, Gradac, Gri-
bah, Tribučah, Adlešičih, Dra-
gatušu, Vinici, Sinjem vrhu in
Starem trgu v »Nabavno in pro-
dajno zadrugo v Črnomlju z z.
o. j.« s sedežem v Črnomlju.
7. Določitev višine članskega de-
leža.
8. Sklepanje o sprejemu obrtniških
odsekov v zadrugo.
9. Predlogi in priporočila članov.
10. Slučajnosti.

Če ob določeni uri ne bo navzočih
zadostno število članov, se bo skup-
ščina vršila naslednjo nedeljo 17. mar-
ca ob isti uri, ne glede na udeležbo.

Črnomelj 13. februarja 1946.

Predsednik: Tajnik:

Medic Franc I. r. Vranešič Janko I. r.

Umrla nam je naša ljubljena
mama, stara mama in teta

ANA PREMK
roj. GOLE

Pogreb drage pokojnice bo
v nedeljo 3. marca ob 1/2. 15. z
žal, iz kapele sv. Janeza, k
Sv. Križu.

Ljubljana 28. februarja 1946.

Zalujoči:

inž. EDO PREMK, sin;
ANA, poroč. BULJAN,
hčerka,
ter ostalo sorodstvo

ZREBANJE SREČK IL. RAZR. BO ŽE 7. MARCA

KUPITE JIH PRAVOČASNO

ANDREJ ZAJEC

LJUBLJANA, TAVČARJEVA ULICA ŠTEV. 10

Kupim

ANTIQUARIAT IN KNJIGARNA Cankar-
jeve založbe, Miklošičeva 16 (Klein-
mayr & Bamberg), kupuje leposlovne
in znanstvene knjige v vseh jezikih. Te-
lefon 31-33. 3804-6
KOMPLETNO ZBRKO ali posamezne par-
tije z znaki kupim. Ponudbe na ogl.
odd. »Slovenskega poročevalca« pod
»Cel svet«. S. P. 12-6
VSAKO DOBRO SLOVENSKO IN TUJO
KNJIGO, kupi knjigarna Janez Dolžan,
Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 6, tel.
44-24. S. P. 57-6

PREJSNJI OFICIRSKI PLAŠČ (artiljerij-
ski), za večjo postavno, kupim. Ponudbe
na »Atelje« Moderent, Sv. Petra c.
št. 85. 4426-6
RABLJEN, DOBRO OHRANJEN KINO-
APARAT, po možnosti z zvoničkom, ku-
pimo. Ponudbe na naslov: Sindikalna
podružnica Železarne Store. 4438-6

SPECIJSKO OPREMO, dobro ohranje-
no, za srednje velik lokal, z vsem in-
ventarjem, kupim. Ponudbe na ogl. odd.
»Sl. poroč.« pod »Oprema«. 4436-6

POHISTVO VSEH VRST kupuje »Obnova«,
F. Novak, Maribor, Jurčičeva 6. 4443-6

GONILNI JERMEJ, dobro ohranjen, ku-
pim. Ponudbe na ogl. odd. »Sl. po-
roč.« pod »Jermeje«. 4459-6

STEKLENICE, vinske, vseh vrst, stalno
kupujemo in plačamo najbolje. »Meta-
lia«, Gosposvetska 16, nasproti Delav-
skega doma. 4466-6

PLETILNI STROJ št. 4 ali 5, dolžina 60
do 80 cm, za polno predivo, kupi »Me-
talia«, Gosposvetska 16, nasproti
Delavskega doma. 4465-6

Zamenjam

KOTEL ZA KUHANJE PRAŠČEM, 150 lit.,
zamenjam za 2 prašča za rejo. Albin
Čerin, Hruševska 23, Štepanja vas. 4416-7

Posest

ZAMENJAVA NEPRIMICIN V SPLITU
ZA CELJE. Zamenjujem 2 trgovska lo-
kala v strogem centru Splita, predvzeta
vrednost oca. dinarjev 300.000, za eno
družinsko, dvosobno hišo v dobri
stanju, z velikim vrtom, sadovnjakom
v Celju ali najbližji okolici. Eventualna
razlika v vrednosti se doplača. Podrobn.
nosti iz uslug pri Vlado Batiču, Celje.
Ljubljanska št. 24. 4317-3

Razno

ZENSKI OSEBI, ki sta prešli v Banat
skem dvoru denarnico in povedali spr-
vodniku tramvaja Vič, naj se zgledajo
pri Ramsaku, Zavrčeva 3, drugače
bomo policijsko zasledovali. 4422-3
TONČKA KOZELJ! Naj pride 3. t. m. k
Radiu Ljubljani, Aleksandrova št. 4, 9.
12., k tovarišu Oblaku. Dobi pismo iz
Amerike. 4423-3
LEPO MASKO POSODIM. Rožna dolina,
Cesta III/18. 4417-3
SKLEP VOJNE SKODE, izpričevala, pa-
tridlo Krajevnega odbora Reka, Pohorje
in drugo sem izgubil na Tržaški cesti v
Mariboru. Najditega prosim, da mi ga
gubljeno vrne proti nagradi na naslov:
Hinko Zaveršnik, Krajevni odbor Reka,
Pohorje. 4422-3
ŠAL sem našel na Masarykovi cesti. Don-
se: Erjavčeva 24, spodnji zvonec. 4453-3

Poizvedbe

KDOR KAJ VE o Elisu Daligaris, roj.
1910, v Ronchi pri Trstu, odšel med
partizane 12. septembra 1942, naj spono-
o njegovi usodi Stanku Metercu, So-
leschlan (Ronchi), Trst. 4328-3
IŠČEMO PODPORUČNIKA ANTONA
STANKA zaradi dragocenih informacij
in prosimo, da javi svoj naslov sam ali
kdor koli ve zanj, na ogl. odd. »Sl.
poroč.« pod »Partizane«. 4458-3

IV. ZVEZEK

RUSKEGA TEČAJA

je izšel. Vsi naročniki izven Ljubljane, ki so že plačali naročnino,
ga bodo prejeli te dni po pošti.

Zamudnike prosimo, da naročnino za prvi, drugi in tretji obrok poravnajo
takoj, da ga moremo tudi njim poslati. — Ljubljanski naročniki pa
ga lahko dvignejo osebno v upravi »Slovenskega poročevalca«.

Zapustil nas je naš ljubljani mož, oče, stari oče in tast

MARGON IVAN

ŽELEZNISKI URADNIK V POKOJU

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto 2. marca ob 1/2. 16. z žal.
kapele sv. Jakoba, na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana, Postojna, Zagreb 28. februarja 1946.

Globoko zalujoči: KATARINA, žena, sin, hčerke, zetje,
in ostalo sorodstvo

Naznanjamo vsem, ki ste ga poznali, žalostno vest, da je dne
28. februarja 1946 preminul v soštanju v najlepši moški dobi 40 let
naš dobi in ljubljani sin

RADO HUMAR

po dolgoletnem fašističnem preganjanju in mukopolnem trpljenju
za svojo idejo komaj 15 mesecev za svojim bratom Dušanom, ki
je padel kot šef obveščevalne službe na briško-beneškem področju
13. decembra 1944 v svojem 34. letu življenja.

Izpolnila se vama je edina srčna želja, da sta videla svoj ljub-
ljani narod svoboden, za katerega sta žrtvovala svoje mlado življenje.

Smartno, Maribor, Soštanj 28. februarja 1946.

V globoki žalosti: MILKA, mati; RADO, učitelj v pokoji, oče;
JOŠKO, borec, okrožni pravni referent, brat; CVETKA,
NADA, DARINKA, sestre, in družine SIMČIČ, TOROS in
VENDRAMIN

Nenadoma nas je za vedno zapustil naš nepozabni mož, očka,
dedek, brat, tast in stric

IVAN LAPAJNE

LASTNIK TVRDEKE »JADRAN«, KEMIČNI PROIZVODI

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto 2. marca 1946 ob 1/2. 3. z
žal, kapele sv. Frančiška, na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana, 28. februarja 1946.

Zalujoče rodbine:

LAPAJNE, JOST, KOLARIČ
in ostalo sorodstvo

V ČASTILJIVI STAROSTI 86 LET NAS JE ZAPUSTIL BLAGI MOŽ,
SKRBNI OČE, TAST, ZET, SVAK IN STRIC

IVAN GRIČAR

DRAGEGA POKOJNIKA SPREMIMO V ZADNJI DOM V PETEK
1. MARCA 1946 OB 15. Z ŽAL, IZ KAPELE SV. ANDREJA, NA POKO-
PALIŠČE K SV. KRIŽU.

PROSIMO TIHEGA SOZALJA!

LJUBLJANA 28. FEBRUARJA 1946.

ZALUJOČA ŽENA JELA; META, JELKA, JANEZ, OTROCI;
MAKS, ZET, IN OSTALO SORODSTVO